ԺԱ. ՏԱՐԻ 3058 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 8 ԱՀԵԿԱՆ ՌՅԽԳ — 15 ԱՊՐԻԼ 1894 — 21 ՇԵՎՎԱԼ 1311 — ԱՒԱԳ ՈՒՐԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليەدە غلطەدە آرەولك غزتەسى ادارەسنە

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դանեկան արծաթ	150
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընծիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ		Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ՆԻՒԹԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ

Սխալ սկզբունքները յաճախ բարուց խանգարման ցաւալի հետեւանք են քան արգասիք անկեղծ ու խորին դատողութեան։ Երբ անզուսպ կրից գոհացում տալու համար մարդ չեղի, նախ կը տանջուի խղճի խայթերով. ապա, եթէ չեղումները յաճախեն, հարկ կը լինի, խղճին անողոք ձայնը լռեցնելու փիտաւորութեամբ, նուիրական սկզբանց դէմ մաքառիլ եւ այս պայքարը կը տանի նիւթապաշտութեան։ Ուստի նիւթապաշտութիւնը ուրիշ բան չէ բայց միայն կրից եւ բնութեան պահանջմանց սանձարձակ գոհացում, որով մեք, բանական արարածքս, ստորին կը լինինք քան զանասունս, որոց կ'առաջնորդէն բնազդման անփոփոխ օրէնք։ Մինչդեռ, եթէ մեր չեղումները նկատելով լոկ արգասիք տկարութեան, առանց ջանալու զանոնք արդարացունելու անհեթեթ սկզբունքներով, գիտնանք սանձել մեր բնածին կիրքերն ու ցանկութիւնները, յօգուտ մեր եւ մարդկային ընկերութեան, կը ստանանք առաքինութիւն որ հիմն է ընտանեաց եւ ընդհանուր շահուց։ Բայց առաքինութիւնը կ'ենթադրէ ներքին պայքար կրից հետ, պայքար յորմէ բազումք խոյս կուտան՝ բնածին ծուլութեան եւ տկարութեան հետեւելով։

Նիւթապաշտութիւնը կործանիչ տարր մ'է մարդու մտաւոր եւ հոգեւոր կարողութեանց, առաքինութեան եւ բարոյականի, այսինքն այն ամէն սկզբանց որոց վրայ հիմնեալ են քաղաքակրթութիւնը, յառաջադիմութիւնը եւ մարդկային ընկերութեան բարօրութիւնը։ Նիւթապաշտութիւնը մասնաւորապէս կ'ուրանայ հաւատքն ու ընտանիքը, որ միշտ գոյութիւն ունեցեր են, թէպէտ տարբեր ձեւերով ու հանգամանքներով, ամէն ազգաց ու ժողովրդոց մէջ։ Ջնջէ՛ մարդու մտքէն հանդերձեալ կենաց գաղափարը, որ բղխած է մեր գոյութեան աննիւթական մասէն եւ յոր կը ձգտէ զմեզ նիւթականին անբաւականութիւնը ի լրումն մեր վերացական իղձերու. սոյն արարածը, առաքինութեան պիտոյքը չիմանար, եւ դժուար կը լինի սանձել զինքը։ Յայտնի է որ այդ կերպով դաստիարակեալ ժողովուրդ մը կը վերադառնայ այն վիճակի յոր կը գտնուէին իւր նախահաւք։

Բնական է որ նիւթապաշտը, յետ հաւատքի, ջանայ տապալել նաեւ ամուսնութեան հաստատութիւնը, որ հիմն է ազգութեանց եւ ընդհանուր մարդկային կենցաղի։ Ամուսնութիւնը կ'ենթադրէ, ոչ թէ առեւտրական գռեհիկ գործ մը, որպէս կը վճռեն դրամանք, այլ փոխադարձ մեծարանք եւ համակրանք երկու ասուն արարածներու, որք կը միանան, կրօնական եւ քաղաքային օրինօք, կազմելու համար նուիրական ընկերութիւն մը, մանրանկար նմանութիւն մարդկային ազգի։ Այդ ընկերութիւնը կ'ենթադրէ համերաշխութիւն եւ փոխադարձ պարտքեր, որոց անթերի լրումը կը կազմէ ինչ որ սովոր ենք անուանել [illegible], որ սա յարաբերական գոյութիւն ունի միայն։ Նիւթապաշտը բնականաբար խեթ աչօք կը նկատէ ամուսնութիւնն. սա յաճախ խոչընդոտ է իւր կրից գոհացման. իւր ցանկան մէջ, ինքնամոլական հաստատութիւն կը համարի զայն եւ կը ճգնի համոզել թէ այր իրաւունք չունենալու է տէր լինելու մի կնոջ, կին նա մի բան միայն կը պաշտէ. արծաթ. քանզի այսու միայն կարող է իւր ցանկութեանց յագուրդ տալ. եւ զայն ստանալու համար ամէն կարելի հնար ի գործ կը դնէ։

Այս է նիւթապաշտութեան կործանիչ վարդապետութիւնն որ արեւմտաքէն գալով տակաւ մուտ գտնել սկսեր է ի մեզ։ Ապա ուրեմն պէտք է, ի սէր յետագայ սերնդոց, հալածել մեզնէ զայդ եւ սոյն մարդասիրական ձեռնարկի մէջ յաջողութիւն գտնելու համար, մեր վարժարաններու մէջ աւելի խնամքով ուսանդելու ենք մանկանց՝ կրօնի եւ բարոյականի սկզբունքները։ Քանզի այդ երիտասարդներէ ոմանք, հազիւ հրաժեշտ կուտան դպրոցին նստարաններուն, կը կարծեն թէ ընկերութիւնը դաստիարակելու պաշտօն ունին, դէմ կ'ելլեն այն ամէն նուիրական սկզբանց, զոր ագիտութեան նախապաշարմունք կը յորջորջեն, եւ կը ճգնին համոզել թէ իրենք են միայն աւանդապահք ճշմարտութեան։ Ընտանեաց այդ նորափթիթ բողբոջներն արհամարհանօք կը նկատեն ընտանիքը։ Եւ սակայն, եթէ ամուսնութեան եւ ընտանեկան կենաց օրէնքներուն աւելի յարգանք ընծայուի, եթէ ամուսինք զիրար աւելի մեծարեն ու սիրեն, իրենց զաւակներն աւելի խնամքով դաստիարակեն. զաւակունք աւելի յարգեն իրենց ծնողքն. եթէ մայրեր, փոխանակ իրենք զիրենք տալու պճնասիրութեան, որ ծնունդ կուտայ հաճոյական լինելու ըղձին, այլ հետեւանքներն ամուսնական եւ մայրական պարտուց ժխտումն են. եթէ մայրեր, կ'ըսեմ, անձնուիրաբար զոհեն զիրենք սոյն պարտուց լրման, խաղաղութիւնը կը տիրէ ընտանեաց մէջ, զաւակներ կը հետեւին բնականաբար սոյն բարի օրինակներու՝ աճելով առաքինական միջոցի մէջ, եւ ապա օգտակար կը լինին իրենց ընտանեաց եւ ընկերութեան։

Այս խորհրդածութիւնները կ'ընէի մի քանի օր առաջ խօսելով մի նիւթապաշտի հետ։ Սա օրինաւոր եւ խաղաղասէր մարդ մ'է. մինչեւ ցարդ աշխատութեամբ անցուցեր է կեանքն առանց հասնելու իւր ցանկացած նպատակին, հարստութեան, որ միշտ կը հեռանայ մենէ երբ զայն ստացած կարծենք։ Կենսապայքարը վհատեցուցած չէ զինքը, սակայն «Ապահով եմ որ նպատակիս պիտի չհասնիմ, ըսաւ։—Ինչո՞ւ։—Վասն զի անյաղթելի խոչընդոտ մը միշտ կանգնած է ճամբուս վրայ. այն է մեր մանկութեան ժամանակ մեզ տրուած դաստիարակութեան սխալ ուղղութիւնը։» Այս գաղափարը պարզեց, հակցուց ինձ եւ մեծապէս գայթակղեց, որպէս պիտի գայթակղէին անշուշտ այն սերնդեան որուն կը պատկանիմ։

Ուսուցին մեզ սիրել զԱստուած, յարգել ու սիրել մեր ծնողքը, սխալ դրութիւն ըստ նիւթապաշտին։ Ուսուցին մեզ յարգել այլոց ինչքը, պատիւը։ Ուսուցին մեզ մեծարել ու սիրել մեր կիները, զաւակները։ Ուսուցին մեզ սիրել մարդկութիւնը համօրէն։ Ուսուցին մեզ կենսապայքարին մէջ ունենալ իբր նշանաբան այս երկու նուիրական բառերը. Աստուած եւ Պատիւ. սխալ դրութիւն, միշտ ըստ նիւթապաշտին։

Գիտէ՞ք նիւթապաշտը ինչո՞ւ այս սկզբունքները սխալ դրութիւն կը համարի. քանզի արգելք կը լինին եղեր ստանալու հարստութիւն որ իրեն համար մի միայն նպատակ է կենաց։

Նիւթապաշտութիւնը, ըսի, բարոյականը քանդելու կը ջանայ, առանց մտածելու թէ բարոյականի կործանումը յառաջադիմութեան հակառակ է։ Ապա ուրեմն պարտինք զօրացունել բարոյականը մեր մէջ ու աւելի հաստատմութեամբ հետեւիլ գերմարդկային պատուիրանաց Նորա որ իւր արեամբը նուիրագործեց զանոնք։

Յ. Վ. ԱՃԷՄԵԱՆ

ՖԱԼՍԹԱՖ, Ի ՓԱՐԻԶ

Այն օրուան իրիկունը երբ եւրոպական Սուրհանդակը կը բերէր Ֆոլըսթաֆ օբերային ի Բարիզ ներկայացման նկարագրութիւնը, անոր հեղինակին իւղաներկ պատկերը ի ցոյց դրուած կը տեսնուէր վաճառատան մը ապակեփեղկին մէջ, Բերայի չխակ ճամբուն վրայ. Մտածումը գէշ չէր. Վէրտին՝ Վէրտի թատրոնին մօտ, ու դաշնակներու մէջտեղ։ Ով ալ ըլլայ այդ պատկերը գծողը եւ ի՛նչ ալ ըլլայ գործին արուեստական արժէքը, նորութեան հրապոյրը տալ ուզեր է իր վրձինին. բայց, պարապ թատրոնի մը քով ու անխօս նուագարաններու մէջտեղ, իր տեղը չէ իտալացի վարպետը որ հիմա նոր փառաւորում մը կը ստանայ կենդանի թատրոնի մը մէջ ու նուագածութեանց անհուն հրաշալիքին։ Եթէ այդ նկարիչը Վէրտիի պատկերը ի տես դնելով ուզեր է օրուան գեղարուեստական նորութեան նուիրել իր մէկ աշխատութիւնը, տեղական թերթերն ալ շատ շատ քանի մը տողով կը պատմեն այդ նորութիւնը, — մէկը անոր տկար ստուերը ու միւսը անոր արձագանգը միայն։

Ֆոլըսթաֆը առաջին անգամ ներկայացուեցաւ 1893 փետրուարին, Միլանի Սքալա թատրոնին մէջ ուր յաղթական յաջողութիւն գտաւ. այդ գիշեր հանդիսականներուն խանդավառութիւնը չափ ու սահման չունեցաւ. ծերունի հեղինակը տասն անգամէն աւելի ի տես ելաւ երբեմն առանձին եւ երբեմն դերակատարներուն հետ, ողջունելով հանդիսականները որոնք սրտագին ծափերու եւ կեցցէներու մէջ կը թնդացունէին այդ հոյակապ թատրոնին սրահը։

Այս ապրիլ 6ին, գրեթէ նոյն բանը տեղի կ'ունենար Բարիզի Օբէռա-Գոմիք թատրոնին մէջ ուր կը ներկայացուէր Ֆոլըսթաֆը ֆրանսերէն։ Մեր մէջ, ուր պարզ հանդէսի մը առթիւ անգամ ներկաներուն «բարձր» կամ «ընտիր» դասակարգ կազմելը վէճի առարկայ կ'ըլլայ, միթէ չենք կրնար գաղափար կազմել թէ ի՛նչպիսի հանդիսականներով լեցուած էր այն գիշեր բարիզեան թատրոնը։ Պարզ բառ մը գործածելու համար, ըսենք թէ կատարելապէս հասկցող հասարակութիւն մը՝ որ վարպետի մը պէս իր ծափահարութիւններով կը յայտնէր իր գնահատումը ու սքանչացումը ամէն մէկ գեղեցիկ կտորին։ Ներկայացումէն առաջ, հեղինակը ի տես կոչուեցաւ. Վէռտի, քուլիսին մէջէն ելնելով, համեստ խոնարհութիւն մը կ'ընէ ու ներս կը քաշուի. բայց ապաքանը անդադար կաշկանդ հանդիսականներուն որոնք կը գոռային «Վէռտի՛, Վէռտի՛, Վէռտի՛»։ Այն ատեն, դերասանները ու դերասանուհիներն իրենք առաջ կը մղեն վարպետը, մինչեւ բեմին առջեւ. ու ծափահարութիւնները կը թնդան։ Վէրտի դարձեալ խոնարհութիւն մը կ'ընէ այնպիսի ձեւով մը որուն մէջ համեստութեան հետ անմոռանալի կերպով կը խառնուէր նաեւ իր արժանիքին գիտակցութիւնն ունեցող հեղինակի մը երեւոյթը, որուն առաջին փայլուն յաղթանակը չէ այս։

* * *

Ֆոլըսթաֆին նիւթը քաղուած է Շէքսփիրի մէկ խաղէն. այս գրական աշխատութիւնը կատարած է Աւրիկօ Պօյիթօ. լիբրեթթոն իտալերէնէ ֆրանսերէնի թարգմանուած է Բօլ Սօլանժ յաջող կերպով։ Ֆալսթաֆ՝ խաղին գլխաւորը (որուն դերը կը կատարէր Պ. Մօռէլ) ցոփ ազնուականի տիպար մըն է, բաղդախնդիր, հաճոյասէր, որ՝ հակառակ իր տարիքին՝ կիներուն ետեւէն կը վազէ ու արկածներ կը փնտռէ. եւ, չի մոռնանք ըսելու, անկուշտ մը։ Ֆալսթաֆ հետամուտ է երկու գեղեցիկ կիներու, միստրէս Ալիս Ֆօրտ եւ միստրէս Մէկ Բէկ որոնց երկուքին ալ, անամօթաբար, կուղղէ միեւնոյն սիրային տոմսը, ժամադրութիւն մը տալով. երկու անգլուհիները համաձայնութիւն կը կեղծեն խաղ մը խաղալու համար. եւ երբ Ֆալսթաֆ Ալիս Ֆորտի քով կը գտնուի, դուրսէն աղմուկ մը կը լսուի. ամուսինն ոտնաձայնն է. հնարիմաց կինը, իր խոտուկը զաւելով, Ֆալսթաֆը լուացքի կողովին մէջ կը պահէ. եւ կողովը, իր կենդանի պարունակութիւնով կը նետէ... Թէմզի գետը. չի մոռնանք ըսելու որ գործողութիւնը Լոնտոնայի մէջ տեղի կ'ունենայ։ Այս արկածը սակայն դաս մը չըլլար Ֆալսթաֆին որ ազատուած է ջուրէն։ Նոր ժամադրութեան մը կ'երթայ, այս անգամ այն պարտէզին մէջ ուր անգլիացւոց ժողովրդական աւելորդապաշտութիւնը այնպէս կը հաւատայ թէ ուրուականներ կը շրջին։ Եւ իրաւ ալ ուրուականները, — ժամադիր կնոջ ամուսինը՝ Մըսթըր Ֆորտ ու քանի մը բարեկամներ, ամէնքն ալ ծպտուած, — կը պաշարեն սըր Ճոն Ֆալսթաֆը ու հոգին բերանը կը բերեն ծեծելով։ Կեղծ ուրուականներէն մէկուն դիմակը իյնալով, Ֆալսթաֆ կը հասկնայ թէ նորէն խաղ մը խաղցեր էր իրեն այն կինը որուն օձիքը չէր ուզեր ձգել, ու ամուսինը։ Բայց, իբրեւ ապրած մարդ, ինքզինքին գռեհիկ դիրք մը չի տալու համար, ծիծաղներու մէջ կուղէ վերջացնել այս արկածն ալ. «գոհ եմ որ կրցայ ձեզ խնդացունել քիչ մը», կ'ըսէ. «առանց ինծի՝ զուարճանալու այսպիսի առիթ մը չի պիտի գտնէիք»։ Այդ իրիկունն իսկ, նոյն պարտէզին մէջ, պիտի կատարուի Մըսըր Ֆորտի աղջկան՝ Նանէթի ամուսնութիւնը տոքթօր Քայիուսի հետ, գռեհիկ մարդ մը։ Բայց Նանէթ ուրիշ երիտասարդ մը կը սիրէ, եւ մութին ու ծպտումներու շնորհիւ, բժիշկին թեւը կուտայ ուրիշ աղջիկ մը եւ ինք՝ Նանէթ՝ իր սիրած երիտասարդին քով կը կենայ. հայրը անգիտակցաբար օրհնած էր անոնց ամուսնութիւնը։ Այս անգամ կարգը Ֆալսթաֆին կուգայ խնդալու իր հակառակորդին, Մըսթըր Ֆորտի վրայ եւ խաբուած բժշկին որ «ծպտեալ ուրուականներէն» մէկն էր։ Ընդհանուր ցնծութեան մը մէջ կը վերջանայ այս տեսարանը։ «Կեանքը զաւեշտ մըն է, կ'ըսէ Նանէթ ու իր սիրեցեալը, պէտք է քիչ մը խնդալ։» Ահա խաղին «բարոյականը»։ Ու ամէնքը մէկանց հարսանեկան ընթրիքի երթալէ առաջ կ'երգեն հոյակապ նուագ մը։

Այս նիւթին, — կամ կմախքին վրայ, ինչպէս որ կ'ըսէք, — գրուած է նրբամիտ, զուարթ, ոգեւորեալ խաղ մը, որուն կենդանութիւն տուած է Վէրտի՝ թարմ, աշխոյժ, շնորհալի ու ստոտուտուն եղանակներով որոնք հարազատ կերպով կը պատշաճին ամէն մէկ դարձուածքի, ամէն մէկ տեսարանի։ Մեծանուն երգահանը, իր ութսուն տարեկան հասակին մէջ, երիտասարդական տոկունութեամբ եւ կորովով՝ չեղելով իտալական երաժշտութեան հին մեթոտներէն, իր այս խաղով նոր շաւիղ մը բացած է, որ աւելի եւս հիացում կ'ազդէ իր հանճարին վրայ։

ՏԵՂԱԳՐԱԿԱՆ

[illegible]

Դ.

Կէսօրին յառաջ կը հասնինք Կըռնոս անուն գիւղ մը՝ հայ եւ զաղայ բնակիչներով. խրճիթները շինուած են ձորամէջ զուլալ վտակի մ'եզերքն, անտառներու եւ ծառերու մէջտեղ։ Հոս կը հանդիպինք ուրիշ գաղթական կարաւանի մը, գեղջուկ հայեր, բանած ընտանեաց եւ երախայից ձեռքերը կը մեկնին աղքատ կեանքը քաղցն ազատելու։ Կարաւանը ստուարացաւ, ծանօթ դէմքեր կը տեսնեմ, վարուժանտակի տէրեր, սրբի, գուլթանի, տան ու կալի, անհոգ, անշօշ կը քալեն։ Սոցա տարեկան վաստակը մէկ ամսու մէջ լափվեցաւ մարախը, ցորենին եւ գարւոյ ալիւրակ ծղօտները մերկ միացին գեղն վարերու, բիւրեղուսներու մէջ, առանց հասկի, կաւէլ. արտերու մէջ հատ չըկայ։ Գաղթականութիւն, աղքատ գաղթականութիւն, դժուարին այն է որ դաշտի ժողովուրդը վարժ չլինելով լեռնային «մագէ կամուրջի» խորտուբորտ ճամբաներուն, արտուն քրտինքով կ'ողողուէին։

Մարդկային այս նախիրը, ուր կը խառնուէին կովսէն անոյն, մէկմէկ եկած, չէին կարող մէկտեղ քալել, արահետը այնքան նեղ ու ըկլ էր, որ կ'առնէր ուղեւորը չորրէ չորան, եւ ետեւ ետեւ երկնալ գծին հետ, հարկադրուիլ հետեւիլ մէկմէկէ, որդին հօրէն, հայր որդիէն, ոմանք յառաջ գացած, այլք ետ մնացած, մինչ մէկը կը քալէ, միւսը նոր կը նստի շունչ առնել։ Շատերը հին ու մին բոշերու վրայ, չալկած են մէկ մէկ երախայ. ծերունիք կը դողդոջէ իր անփետակը մանուկ զաւկին հետ, յղի կինը, պառաւը, 3-4 տարեկան երախան կը տոտէայ ճամբու հետ, որեւ չկայ, փուշերն ու խիճերը կոխելու անցնելու է փափուկ ներբանով, ուրիշ ճար չկայ։ Եզը կովս անգամ պրծելու են եղեր, չեն դիմանար անհատնում ելեւէջին։ Զառիվեր մը կ'սկսի, ծայր չըկայ, մ'ինչ առաջինը գագաթ կ'ելնէ, վերջինը ստորոտն է, անոր կը յաջորդէ գլուխկայոր, քալելով քալելով ծունկերը կը կթոտին, դրժէի քար ու քանմերուն վ'ե՛րջը կայ։ Իրենց ուղեկիցներէն լճեյի հայ մը բնաւ համ չի տար, նստած իրեն նման անպղպայ ջորիի մը վրայ արագ արագ յառաջ կ'երթայ, կարաւանը անոր կը հետեւի, խեղճ կնիկ ծերն ալ պէտք է ջորիի ոտքով խուձիքին, թէ ոչ ընկերներէ կը կորսին, ետ կը մնան։

Երեկոյանալու համար կը ծածկէ Շամարն, մեք ալ կը հասնինք հոն։ Պարզ լուսնեակ է, կարաւանը բեռները կը թափէ բացօթեայ արօտի մը մէջ. մեր ուղեկից գիւղացիներն ալ իրենց չորքոտներով կը գուգուին կարաւանի կշտի հետ, եւ հովին դէմ՝ թաշքած իրաններ կը յանձնեն կազդուրիչ քնոյն։ Զաղաներու գիւղ մ'է աս, 5-10 տնակով, զոյգ մ'աղբերակի քով շինուած։ Ցաւշոտ առաւօտ ճամբ չը կանչած վերստին ճամբու հետ ենք, երկու երեք ժամու չարքաշ ուղեւորութենէն յետոյ անտառաչատ խոտաւէտ լեռնադաշտ մը կ'իջնենք Ծապաղջուր՝ Եփրատի հարաւային եզերքով։ Ծապաղջուր բարեբեր լեռնադաշտ մ'է, բաւական մշակուած. կ'երեւին բերրի եւ բարձրակի ծղօններ, տափարակ դաշտը սանձելով մխիթարական տպաւորութիւն մը մեզ պատեց։ Փխրուն հողը, վճիտ առուակը, կակուղ մարգագետինը կը բարեւէին մեզ։ Գաղթականք եւ ջորեպանք կ'շտապին, կարծես ալ չեն յոգնիր։ Սրտոր, սրտոր կ'երեւին եւ կը հասնին Ծապաղջրոյ գիւղերը. մէկ երկու ժամ ալ, ահա Քուփառ, լերան ստորոտը, կարաւանաց ճամբուն վրայի գիւղը կ'երեւի։ Գիշեր մ'ալ հոս։ Երկու տուն հայ բնակիչ ունէր։ Զորեպաններ Քուփառէն կը բաժնուինք, կ'ելնենք Եկեղիի հովասուն սարերը, օդը կը խառնակի, ամպէն անձրեւէն խոկի աչք չենք բանար մինչեւ իրիկուն, ու կը ժամանենք Լճէ։

ՈՒԽՏԱՒՈՐ

ՄԻԼԻՈՆՆԵՐՈՒ ՎԻՃԱԿԱԳԻՐ

Վերջերս կը ծանուցուէր թէ Պրուքլին եւ Նիւ-Եորք գրեթէ 1000 միլիոնատէր ունին. եւ այս թուական արդէն իսկ խոշոր կ'երեւէր։ Բայց Եւրոպայի մէջ քաղաք մը կայ համեմատաբար աւելի հարուստ. Պալն է, ուր 132 միլիոնատէր կայ։ Պալէր Նախրիխթէն կը գրէ. «Նիւ-Եորքի ու Պրուքլինի բնակչաց թիւն է 2,608,000, Պալինը՝ 76,000։ Ուրեմն Նիւ-Եորք եւ Պրուքլին չունին ամբողջ միլիոնատէր մը, այլ միայն 1000 բնակիչի վրայ միլիոնատէրի մը 2/8 ը. ի Պալ, հազար անձի վրայ կայ 1 միլիոնատէր 3/4, այսինքն չորս անգամ աւելի քան ամերիկեան քաղաքները։» Եւ Զուիցերեան թերթը արդարացի կերպով կը յարէ. «Որովհետեւ աւելի դժուար է միլիոնատէր մը բաժնել քան միլիոն մը, կրնայ ըսուիլ որ եթէ ամբողջ Պալ կիրակի օր պտոյտի ելլէր, ամէն 576 րդ անցորդը միլիոնատէր մը պիտի ըլլար. ի Նիւ-Եորք եւ Պրուքլին 2371 ին սպասել հարկ կ'ըլլար»։ Հաշուեցաւ 132 կրեսուսներուն հաւաքական հարստութիւնն է 664,620,000 ֆրանք։ Այնպէս որ եթէ իրենց հարստութիւնը բաժնուէր իրենց քաղաքակիցներուն, ամէն մէկ Պալցի 8745 ֆրանք պիտի ստանար։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (212)

ԺԻՒԼ ԼԵՌՄԻՆԱ

ԲԱՐԻԶԻ ԳԱՅԼԵՐԸ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՉԱՐԸ

Կէս գիշերն արդէն զարկած էր. բնաւ աղմուկ մը չէր խռովէր խորին լռութիւնը որ կը ծանրանար ամայի գաւիթին վրայ։

Ցոփութիւնը քնացած էր, իր խոնջէնքին մէջ փաթթուած ինչպէս թափառայածներն իրենց գրպլիկներուն մէջ։ Թշուառութիւնը կը ջանար մոռացում գտնել քունով։ Ոճիրը կը հալածուէր եւ իր որջը պարապ կը թողուր։

Գալով ոստիկանութեան...

Այն ատենն էր ուր գիշերապահ ոստիկանները, սալարկը ծեծելով իրենց համաչափ կրունկներով, կ'իմացունէին գողերուն թէ ժամանակն եկած էր խոյս տալու։

Մեր երկու բարեկամները զգուշութեամբ կը յառաջանային։

Միւֆլիէ ձեռքը դրաւ Կոնիկլուի բազկին վրայ, եւ անձայն ցուցուց անոր սեւորակ պատուհան մը որ կը գտնուէր տան մը ստորնայարկին վրայ, որ կոտրտած ապակիներով լապտերի մը վրայ կը կրէր անխուսափելի հրաւէրը գիշերային ասպնջականութեան։

Շիտակն ըսելով այդ տունը անբնակ կ'երեւէր։

Վարձուորները՝ օրուան յոգնութիւններէն հանգստանալու կամ յաջորդ օրուան յոգնութիւններուն պատրաստուելու երեւոյթ ունէին։

—Միայն թէ Մալուաներն տուն դարձած ըլլայ, մրմռաց Միւֆլիէ։

—Օ՛հ, բարեկարգ տղայ մըն է, ըսաւ Կոնիկլու։

—Բէ՛հ, ո՛վ գիտէ։

Միւֆլիէ փոքր ծիծաղ մը զսպեց։

—Եւ ուսկի՞ց ներս պիտի մտնաս տեղեկութիւն առնելու համար, հարցուց Կոնիկլու։

—Դուռնէն չէ կարծեմ։ Տունը Գայլերով լեցուն է, եւ ես անխոհեմութիւն կը համարիմ զանոնք արթնցունել։

—Ուրեմն...

—Ուրեմն պատուհանէն... ծռէ՛, յոխորդ Կոնիկլու, եւ փոխ տուր ինծ քու կորովի ուսերդ։

—Լա՛ւ, կը հասկնամ...

Կոնիկլու տեղաւորուեցաւ, կռնակը կոր, ձեռքերն ազդրերուն կրթնցուցած։

Միւֆլիէ իբր թէ հասարակ սանդուխէ մը ելլէր, իր լայն ոտքերը դրաւ ընկերոջը մէջքին վրայ, եւ ճիգով մը ցատկեց անոր ուսերուն վրայ։

Կոնիկլու կամաց կամաց շիտկուեցաւ, մինչ Միւֆլիէ պատին կը կրթնէր՝ իր հաւասարակշռութիւնը պահելու համար։

Երկուքը մէկանց տասնըմէկ ոտքէն աւելի էին։

Միւֆլիէ գլխէն վեր երկնցուց իր բազուկները, բռնեց պատին կցուած երկաթէ ձողը, եւ ճարպիկութեամբ մը որ երկար վարժութեան արդիւնք էր, ծունկերը պատուհանին եզրին վրայ դրաւ եւ վերջապէս նստաւ հոն հանգստօրէն։ Յետոյ ապակիները քննեց։ Բնաւ գործիք չունէր՝ ապակին կտրելու համար, բայց ինք հաւատք ունէր իր բախտին վրայ... ինչպէս բոլոր մեծ մարդիկը կամ մեծ սրիկաները։

Արդ, իր բախտը բանեցաւ. վասն զի ապակիներէն մէկը լրագրի թերթով մը գոցուած էր։

Միւֆլիէ մատովը կտրեց թուղթը, որ հաճոյականար երեւցաւ. յետոյ ծակէն ներս խօթելով թեւը՝ դարձուց սողնակը, ականջը տնկած, պատասխանելու պատրաստ՝ եթէ քնացողը ընդոստ արթննալով, աղաղակ մը արձկէր։

Ոչի՛նչ, քաջութի՛ւն։ Պատուհանը դարձաւ իր ծխնիներուն վրայ, եւ Միւֆլիէ, իր ընդարձակ մարմնոյն մեծ մասը առանցք ընելով, դարձուց իր մարմինն ու ոտունքները։

Ոտքերը տախտակամածին դպան. սենեակին մէջն էր։

Սաստիկ խաւար կը տիրէր հոն։ Միւֆլիէ, անշարժ կենալով, մտիկ ըրաւ։

Այն ատեն՝ թանձր մութին խորքերէն լսուեցաւ խուլ հնչիւն մը որ երթալով կը մեծնար ինչպէս հեռաւոր գոռիւնը լեռներէն անդրադարձուած։

Բուի ռնչումին պէս կը սկսէր։

Միւֆլիէ, ականջները բացած, ափիբերան, մտիկ կ'ընէր։

Գազա՞ն մըն էր՝ որջին խորը կծկուած, որ մարտական մռլտուքը կ'արձակէր։ Վագր մը Բիէռ-Լեսքօ փողոցին մէջ. անակնկալին սահմանները կ'անցնէր այս։

Խորդիւնը քիչ քիչ դադրեցաւ, յետոյ նորէն սկսաւ՝ սուլիչի մը պէս դարձեալ նուաղելով։

Մալուաներն կը խռդար... եւ ի՛նչ կերպով. երկաթէ թոքեր՝ ահաւոր մեքենայէ մը շարժուած։

—Զարմա՛նք, մտածեց Միւֆլիէ։ Կարծեմ Մալուաներն է քնացողը։ Ո՛չ, ինքը չէ, եւ սակայն կը ճանչնամ այս խորդիւնը։

Իր յիշողութեանը մէջ կը փնտռէր։ Այո, լսած էր այդ խոշոր աղմուկը։

Ամէն պարագայի մէջ, անմիջական վտանգ մը չկար։ Ամենէն աղէկը հասկնալն էր թէ ո՞րն կուրծքէն դուրս կ'ելլար այդ ժխորը։

Եւ Միւֆլիէ, ոտնամաններն հանած ըլլալով խոհեմութեամբ, բոպիկ քալեց եւ տախտակամածին վրայ սահելով՝ ձեռներն ընդ առաջ՝ ուղղուեցաւ դէպի դարբնոցի փքոցը։

Զգաց որ իր ոտունքները կը դպչէին անկողնի մը եզերքին։ Հոն էր։

Մեղմիւ երկարեց իր ձեռքերը... մեղմիւ, շատ մեղմիւ...

Ալ չէր խորդար։

Քնացող էակը թերեւս երազին մէջ կը տեսնէր ահաւոր ճիւաղ մը որ իրեն կ'երկնցունէր իր սպառնագին մագիլները...

Յանկարծ, Միւֆլիէ սարսռաց։

Ձեռքերը դպած էին... ինչի՞։

Ինչո՞ւ այդ սարսուռը որ մէկէն ի մէկ ցնցած էր զինքը ոտքէն մինչեւ գլուխը, իր ամենէն խորունկ թելերը։

Խարխափեց... Ո՛չ, սխալ չէ՛ր... ո՛չ, Մալուաներն չէր... Մալուաներն նիհար էր... եւ ասիկա գէր էր եւ շատ գէր։ Միւֆլիէի մատներուն տակ հզօր, հեշտահուպ կլորութիւններ կային՝ սիրուն առատաձգութեամբ օժտուած։

—Հանդարտ թող զիս, ըսաւ ձայն մը։ Կը ձանձրացունես զիս, կիսոթա՜լ...

Միւֆլիէ ճանչցած էր այս ձայնը։ Այո, ճանչցած էր. եւ եթէ այս ձայնը անուն մը, մէկ անուն մը արտասանէր, Միւֆլիէին որ Անաթօլ կը կոչուէր...

—Ի՞նչ կայ, օգնութի՛ւն, գոչեց նոյն ձայնը։

Բայց արդէն Միւֆլիէ լուցկի մը քսած էր ազդրին, որուն բոցը ժայթքած էր, եւ կրկնակ բացագանչութիւն մը արձակուած էր.

—Անաթօ՛լ։

—Հերմա՛ն։

Այո, ինքն էր, գեղանին Հերմանը, միակ տարփանքը Միւֆլիէի։

Եւ ո՞ւր կը հանդիպէր անոր։ Երեսը ծածկելու բան էր։ Եւ երեսը ծածկեց։

Գալով Հերմանի, այլայլած, սրտատրոփ եւ շփոթ, փոքր ճիչեր արձկելով, փաթթուած էր սաւաններուն, որք կը կաղապարէին իր հզօր անդամները։

Միւֆլիէ շատ դժբախտ էր։ Փափուկ հոգիներու համար հարուածներ կան որք չափազանց ծանր են։ Ա՛ն, Հերմա՛նը, Մալուաներին տունը... բարեկամի մը տա՛նը։

Մտածեց թէ կատղելո՞ւ էր։ Ուրիշ որ եւ է պարագայի մէջ, չպիտի վարանէր։ Բայց այս անգամ վախցաւ որ աղմուկ կ'ելլէ, եւ շատացաւ անիծելով.

—Այսպէս, անսի՛րտ էակ, ըսաւ խուլ ձայնով մը, կը մոռնայի՛ր զիս, կը խաբէի՛ր զիս։

Հերմանս իր մազեղ գլուխը երկչոտօրէն դուրս հանեց անկողնէն եւ մրմնջեց.

—Անաթօ՛լ, մեռած կը կարծէի քեզ։

Միւֆլիէ խորհրդածեց.

—Արդարեւ, ըսաւ, ասիկա յոյժ պատճառաբանութիւն մըն է։ Հոգ չէ, Հերմանս, բայց քու երդումէդ ետքը աղէկ բան չէր այս... Աւելի երկար սուգ պահելու էիր...

Մեծ հառաչ մը զսպելով՝ յարեց.

—Ո՞ւր է։

—Ո՞վ։

—Անամօ՛թը...

—Վերջապէս ո՞վ... ըսէ նայիմ, իմ փոքրիկ Միւֆլիէս, աչքերդ ատանկ խոշոր խոշոր մի՛ բանար... սիկառ մը տուր ինծի...

Միւֆլիէ ոլորեց սիկառը, իր հոգիին մեծութիւնը ցուցունելու համար շատ ծխախոտ դնելով, յետոյ անոր տալով զայն վառած լուցկիի մը հետ։

—Շատ չորի քըրիր ինծի, յարեց, փափուկ կին։ Բայց գոնէ ըսէ թէ ո՞ւր կը գտնուի Մալուաներն։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, 15/27 ԱՊՐԻԼ, 1894

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

ԵԼԵՒՄՏԻՑ ՏԵՍԶՈՒԹԵԱՆ ՎԻՃԱԿԱՑՈՅՑՆ ԵՒ ԱՆԿԷ ԵԼԱԾ ԴԱՍԵՐԸ

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆՔ ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՅՈՑ ՄԷՋ

[ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՅՕԴՈՒԱԾ]

Դ.—Նախորդ յօդուածով զոր Աւագ Զօրեքշաբթի հրատարակեր էինք՝ ցոյց տուինք, Ելեւմտից Տեսչութեան վիճակացոյցին յենլով, թէ բուն իսկ Պոլսեցիներու և Պոլսուհիներու մէջ ամուսնութիւնք պակսած են։—Դարձեալ նոյն վիճակացոյցին հայթայթած թիւերէն կը տեսնենք ուրիշ երեւոյթ մը, որ սովորաբար ամուսնութեանց նուազման հետ մէկտեղ կը ներկայանայ, այն է՝ ամուսնաւոր վիճակին կարճատեւութիւնն՝ այրերուն թէ կիներուն ուշ կարգուելուն պատճառաւ։ Ամուսնացելոց տարիքի գզալի բարձրացում կը ցուցնէ 1873էն մինչեւ 1893։ Բաւն տա-

1873էն մինչեւ 1893 ի Կ. Պոլիս կարգուող Հայուհիք, իրենց մէջ համախորհուրդ, արդեօք որքան դարեր կողոպտած են տարիքի հաշիւէն։ Ջե՞մ մի որ կանանց տարիքն ալ կանանց սրտին պէս ամփոփ գաղտնիք մ'է միշտ։ Ո՞վ կը համարձակի լուծել այս գաղտնիք, սա մեր Պատրիարքարանի պաշտօնեայնե՞րն։ Անոնք ուրիշ ամեն բան կրնան գիտնալ, բայց կանանց գաղտնիքներն Աստուած միայն գիտէ։ Ուրեմն, ինչպէ՞ս կը համարձակին կանանց տարիքն որոշել։ Հաւանօրէն, մկրտութեան վկայագրերու և Համիտեներու կը դիմեն։ Բայց ասոնք համեմատապէս նոր ժամանակներու գործ են։ Կանանց տարիք կրնան ծածկուած ըլլալ Պատրիարքարանի պաշտօնեայներէն, բայց, բարեբախտաբար, կանացի բնաւորութիւնն եւսի երջանիկ օրերէն ի վեր քիչ փոփոխութիւն կրած է, և եթէ 1873ի գեւափթիթ հարսերուն տարիքը պակաս նշանակուած է, նոյն անմեղ պակասութիւն 1893 ին ալ գործուած կրնայ ըլլալ նոյնքան սիրուն անտարբերութեամբ։ Հետեւապէս, մեր վիճակագրական խուզարկութեանց դէմ

մուսնութեան, մինչ 1893ին երկու նշանատուք պակաս ըլլալով հանդերձ, 35 հարսնիք աւելի եղած է։ — Հիմակ որ ապրիլի մէջ էք, ձեր պարտէզը ծառերուն ծաղկին հաճոյքով կը տեսնէք։ Արդ, ձեր ո՞ր ծառն աւելի կը սիրէք, ա՞յն որ շատ ծաղիկ կը բանայ, բայց մեծ մաս մը թափելով՝ պտուղ քիչ կուտայ, թէ ա՞յն ծառն որ թէեւ այնքան շատ ծաղիկ չի բանար, բայց ամենամեծ մասը կը բանէ, եւ օրին մէկը հարսի պէս կը զարդարուի ընտիր ընտիր պտուղներով։ 1893 տարին ահա սո՛ն երկրորդ ծառին կը նմանի։ Հասուն պտուղներ շատ ունի, ու այլ և այլ տեսակէ հասուն պտուղներ։—Դէթ այս թեթեւ մխիթարութիւնը կուտայ մեզ թուանշաններու երկար շարք մը, որոյ անգոհացուցիչ հանգամանքին վրայ բաւականէն աւելի ծանրացանք արդէն։

Բ. ՔԷՉԵԱՆ

Ճառտասական նայեցիր

ՓԱՐԻԶ ՔԱՂԱՔԻՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

Փարիզի այլ և այլ կողմերը զարմանալի երեւոյթ մը կը ներկայէին ապրիլ 9/21ի առաւօտ։ Հազարաւոր անձինք պաշարած էին թաղապետական շրջանակներու և դրամատուներու դուռները, դրամը ձեռքերնին, ստորագրուելու համար Փարիզ քաղաքին նոր փոխառութեան, որ 100ին 2 ու կէս տոկոսով է։ տարեկան 800,000 Փր. պարգեւ ունի, և 340 Փր.ի ծախուելով, յետոյ վիճակահանութեամբ ելած թիւերը 400 Փր.ի պիտի հատուցուին Քաղաքին կողմէ։ Թէեւ տոկոսը մեծ չէ, թէեւ առաջին անգամն է որ Ֆրանսայի մէջ թուղթ մը 100ին 2 1/2 տոկոսով կը հանուի, բայց որովհետեւ առաջին կարգի ապահովութիւն կը ներկայէ, որովհետեւ վիճակահանութենէ պարգեւ շահելու յոյսը կայ, և որովհետեւ թուղթին գինն ալ մինչեւ 400 Փր. բարձրանալու միջոց կայ, հասարակութիւնը խուռներամ դիմեց իր դրամը քաղաքային փոխառութեան յանձնելու։ Փարիզ քաղաքին 1894ի ելմուտքը կը ներկայէ 286,943,050

...

թիւններ տալ, և ինչպէս ծանուցինք արդէն, բաժնեթուղթին գինը քանի մը տասնեակ Փր. կորոյս։ Բայց դրամատան վարիչ մարմինն որոշմանց բուն չարժառիթք այժմ պայծառ կ'երեւին, և կ'արժէ զանոնք արձանագրել միանգամ ընդ միշտ։

Ծանուցուեցաւ թէ Երեսփ. Ժողովոյն մատուցուած է օրինագիծ մը, որուն համեմատ դրամատունք պարտին այսուհետեւ աւելի մեծ գումար մը պահեստի ունենալ իրենց իբրեւ աւանդ ընդունած գումարներուն փոխարէն։ Ի բացակայութեան օրինական այսպիսի պարտաւորութեան մը, դրամատունք կ'աշխատէին ըստ կարի մեծ գումարներ շահագործել։ Քրէտի Լիոնէն ալ այս վիճակի մէջ էր։ Արդ, եթէ յիշեալ օրինագիծը Խորհրդարանէն քուէարկուէր, երբ Քրէտի Լիոնէն հարկադրուէր իր բաժնետէրերուն կոչում ընել պիտի ենթադրուէր թէ նեղը մնացած է, և թէ օրինական հարկի մը կը հպատակի։ Հիմա նոյն բանն իր ազատ կամօք կատարելով, ո՛չ միայն ապագայ դիտողութեանց առաջքը կ'առնու, այլ և կարեւոր շահ մը կ'ընէ տոկոսի հաշիւէն։

Եւ յիրաւի, պէտք է գիտնալ թէ Քրէտի Լիոնէն հրապարակի վրայ ունի իբր 128 միլիոն Փր.ի պարտամուրհակ որոշ պայմանաժամով, որուն համար վճարուած տոկոսին միջին սակը կուգայ տարեկան 4 1/2 ի։ Այս մուրհակաց մէկ մեծ մասին պայմանաժամը պիտի լրանայ տարւոյս վերջն և 1895 ին։ Արդ, իր ձեռքն ունենալով 100 միլիոն Փր.ը զոր այժմ բաժնետէրք իր տրամադրութեան ներքեւ կը դնեն, դրամատունը պիտի կրնայ մուրհակներուն տոկոսը զեղչել։ Ու ո՞վ պիտի օգտի աւանդիքատէրներուն վճարուած տոկոսին զեղչումէն, եթէ ոչ՝ դարձեալ բաժնետէրք։

Ուրիշ շահ մ'ալ ա՛յն պիտի ըլլայ որ դրամատունն իր տրամադրութեան ներքեւ նոր դրամագլուխ պիտի ունենայ իր գործառնութեանց նոր մղում տալու համար։ 1893 ին իր գործածած 100 միլիոն Փր.ի դրամագլխին փոխարէն 12 միլիոն 330 հազար Փր. շահ ըրած է (ամեն ծախքերն և օրինական զեղչումները դուրս հանելէ ետքն), որ ըսել է 210 հազար Փր. աւելի քան 1892 ին։ 1893 ին զեղչուած թղթոց գումարը բարձրացած է 14 միլիառ 400 միլիոնի, որ իբր կէս միլիառ աւելի է քան 1892 ին։ Զուտ շահէն 12 միլիոնը բաշխուած է բաժնետէրերուն՝ առ մէն մի բաժին երեսուն Փր։ Ամեն գլխաւոր մասնաճիւղեր յառաջդիմութիւն ըրած են վերջերս, և վարիչ մարմինն համոզուած է թէ գործածական դրամագլխին աւելնալովը շահերն ևս պիտի կրնան աւելնալ։

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ (?)

ԽՆԱՄՈՒԹԻՒՆՔ. — Ջարեւիչին անգլեւգերման իշխանուհւոյ մը հետ նշանտուքը ցուցուց որ համաշխարհական ազդեցութիւնք կարեւորութիւն չունին ի Փեթերսպուրկ. զի համաշխարհանք կը բաղձային որ ապագայ Նայսրուհին սլաւ մ'ըլլայ։ Ալիս իշխանուհին և Ջարեւիչը զիրար կը ճանչէին և կը սիրէին 1884էն ի վեր, երբ իշխանուհւոյն մեծ քոյրն Էլիզապէթ ամուսնացաւ Ջարին եղբօր Սերգէյ մեծ-դքսին հետ։ Նշանտուքը մինչեւ վերջին վայրկեանը տարակուսական կը թուէր սակայն, և երբ կատարեալ իրողութիւն մ'եղաւ, Վիլհէլմ Կայսր փութաց խնդակցական հեռագիր մը ղրկել առ Ջարն, և ըսաւ. «Աղեքսանդր Ջարն, արդէն խնամի երկու գերդաստաններու մէջ այս նոր միութեամբ, Եւրոպիոյ ժողովրդոց կ'ուղղէ նոր յայտարարութիւն մը խաղաղութեան, զոր ապահովելու մեծապէս օգնած է Ջարին վեհանձն բնաւորութիւնը»։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ.—Ջարն հրամայեց որ օրինագիծ մը պատրաստուի Նախարարաց խորհրդոյն մէջ, որոշելու

...

հապատ աշտարակներ, ի պաշտպանութիւն ծովեզերաց։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆ ազգութիւն չի ճանչնար։ Փարիզ քաղաքին փոխառութեան մասնակցելու համար օտար երկիրներէն ալ հրամաններ եկան, գլխաւորապէս Անգլիայէն։ Բայց ամենէն զարմանալի էին ... Գերմանիայէն եկած հրամանները։

ԱՆԿԼԻԲԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆ Երուսաղէմի մէջ իրեն ներկայացուցիչ ունի գՏքբթ. Պլիթ եպիսկոպոսն, որ իր պաշտօնավարութեան առաջին եօթնամեակը բոլորած ըլլալով, նամակ գրկեց անգլ. լրագրերուն և հասարակութենէն նպաստ խնդրեց, աւելի փութով առաջ տանելու համար իր կրօնական գործ։ Կ'ըսէ թէ Հրեայք կ'աւելնան Պաղեստինու մէջ, և անոնց մէջ քրիստոնէութեան գործին կարեւորութիւն կուտայ. (ինք Հրէից մէջ կը գործէ և ոչ թէ ուրիշ քրիստոնէից մէջ։) Քանի մը տարիէ ի վեր այն երկիրը մտած Հրեայք հարիւր հազարի չափ են։ Առաջիկայ եօթնամեկին մէջ աւելի շատ հրեայ գալն յուսալի է։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ.—Նախարարութիւնն որոշեց 50,000 ոսկւոյ բացառիկ վարկ մը խնդրել Խորհրդարանէն այս տարւոյ համար, Ուկանտայի Նորատաց ընդարձակ երկրին (կեդրոնական Ափրիկէ) զինուորական և քաղաքային կազմակերպութեան նպատակաւ։

Պ. ԿԼԱՏՍԹՈՆ կը պատրաստէ Տըրհէմի հռչակաւոր եպիսկոպոս Ճոզէֆ Պըթլըրի կենսագրութիւնն, որ 1736ին կարեւոր երկ մը հրատարակած էր՝ հաստատելու համար «բնական և յայտնեալ կրօնին Բնութեան օրինաց համաձայն ընթացք մ'ունենալը»։ Պ. Կլատսթոն այս կենսագրութիւնն իրեն միջոց կ'ընէ քրիստոնէութիւնը գիտական և իմաստասիրական խորունկ փաստերով պաշտպանելու համար անհաւատութեան կամ անկրօնութեան դէմ։

ՉԻՆՈՒ կառավարութիւնն արձակել տուաւ բանտարկուած այն Չինացիներն որք կաթոլիկութիւն ընդունած էին, և քանի մը հարիւր ոսկւոյ հատուցում մ'ըրաւ Ֆրանսայի ներկայացուցչին գրգռեալ ամբոխին կողմէ տրուած նիւթական վնասներուն փոխարէն։

ԴՐԱՄԱՆԵՆԳՆԵՐ. — Ի Ֆրանսա Անկուլէմի մօտ գտնուեցաւ գաղտնի գործարան մը որ 50 և 100 Փր.նոց Պանք տը Ֆռանսի պանքնոտներ կը շինէր։ Քառորդ միլիոն Փր.ի կեղծ պանքնոտ բռնուեցաւ։

Պ. ԹԷՕՏՈՐ ՊԷՆԹ և իր քաջասիրտ կին այս օրերս Անգլիա կը սպասուին, Հարաւային Արաբիոյ կողմերը շատ դժուար երկրախուզութիւն մը կատարելէ ետքն։ Այր և կին գրչով և վրձինով պիտի նկարագրեն իրենց հետաքրքրաշարժ ուղեւորութիւնն և պիտի հրատարակեն ի մօտոյ։

ՄՈՍՔՈՒԱՅԷ կը հեռագրուի թէ Իվանովօ-Վոզնէսէնսքիի Պրուլին անուն բրդի տարագործարանն ամբողջովին հրոյ ճարակ եղած է։ Վնասք՝ երկու միլիոն րուպլի։ 1,200 բանուորներ անգործ մնացած են։

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇՔ. — Աթէնքի լրագիրք հրատարակեցին վաճառանիշերու (marques de fabrique) պաշտպանութեան վերաբերեալ նոր օրէնքը։ Գերմանիոյ, Ֆրանսայի և Իտալիոյ պէս, այն Տէրութիւնք որք իրենց առեւտրական դաշնագրերով պայմանադրած էին իրենց հպատակաց վաճառանիշերուն պաշտպանութիւնը, գոհ են Եորկիոս Թագաւորին ստորագրած հրամանագրէն։ Ֆրանսա մանաւանդ մեծ շահ ունի կ'ըսուի, զի երկու հազար Ֆրանսական

...

Անկյուման (?)

ՇԱԲԱԹ, 15 Ապրիլ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	110 1/2	
3 » Փարիզի	22 90	

ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆՔ (?)

Երէկ երեկոյ գոց. Միութ. Պ. Ոսկի	26 03	
Երեսփ. մէջ	— —	
Առ այսօր	26 03 1/4	
Նոյն օրին	26 01	
Թանձիմաթի Օսմանեան երեկ երեկոյ	— —	
» » Ամս. 5ին	— —	

...

Օսմ. Բանկ (?) Նոր (?)	58 50	
» »	37	
» »	97 30	

ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹՔ (?)

Օսմ. Ետ. ժ... Ոսկի. Լր.	— —	
Քրէտի ժ...	7 20	
Պանք տը Փօնտ	3 05	
Օսմ. Ծխախ.	4 10	
Ըլէկ	Օսմ. Ոսկի	19 08
Թրամուէյ	575	
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ.	310	
Ռումելիի երկաթուղի	Փր.	108 37 1/2
Ռումելեան ...	39	

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ. 100	
20 Փրանքնոց	87 30	

...

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՔ (?)

ՓԱՐԻԶ, 26 Ապրիլ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	99 80
» Նոր 3 1/2 %	107 30
Օսմանեան փոխառ. Միաց. Դ.	23 70
Օսմ. Բանկ. բաժնեթուղթ	505
Փիորիթէ ... 1890	— —
Օսմանեան երկաթուղի	109 75
» Ըլէկի բաժնեթուղթ	436 25
Պանք Օթոման	634 05
Քրէտի Լիոնէ	745
Իտալական Ռանթ 5 %	77 47
Եգիպտական միացեալ	524 37
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 195
...	433 75

...

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Արարատ (?) մարտ թիւը կը հրատարակէ վերջին 6—7 ամսուան մէջ ի Ս. Էջմիածին եղած բարեպաշտական նուիրատուութիւններու մանրամասնութիւնները, որոց գումարը ծանուցեցաւ արդէն։

Ժամհարեան եղբայրները նուիրեցին 17,000 րուբլի անձեռնմխելի, որի տոկոսը պիտի գործադրուի կրթական նպատակով։

	Րուբլի
Մոսկվայաբնակ Նոր-Նախիջեւանցի հայերը նուիրեցին	3000
Վարշաւաբնակ հայերը	400
Եկատերինոդարի հայերը	520
Վարշավայի հայերը կրկին	490
Բագուաբնակ հայերը	2200
Մոսկվայից Ժամհարեան եղբայրները կրկին	2000
Համագումար	25,610

Պրուսայի առաջնորդ Գեր. Բարթուղիմէոս արքեպիսկոպոս Ազգ. Պատրիարքարանի յանձնարարութեամբ Մաղկազարդի կիրակի օրէն ի վեր Բերայի գերեզմանատան Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին կը գտնուի ի հոգեւոր մխիթարութիւն ժողովրդեան։

Պաթումէն կը գրեն.

Մարտի 28ին հողին յանձնեցին Արամ Շխեանցի մարմինը, հանգուցեալն Օտեսայի համալսարանի իրաւաբանական մասնաճիւղի ուսանող էր, ամուսնացած էր Թիֆլիսում։ Հանգուցեալի հայրն իր որդու յիշատակին նուիրեց մի հարիւր րուբլի Բաթումի ուսումնարանին և մի հարիւր րուբլի կիւաչէն եկեղեցու օգտին։

ԶԱՏԿԻ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

Զատկի այցելութիւններէ ազատ մնալու համար, ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցին հետեւեալ գումարներն յանձնուած են

...

ՇԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

...

Ստացանք Լեւոն Մկրտիչեանի աշխատասիրած ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐու Գ. և վերջին մասը՝ Երէկ-Նէէլ։ Այս կերպով, երիտասարդ հեղինակը չորս փոքրիկ տետրակներու մէջ կամփոփէ իր ուսումնասիրութիւնները մեր ընկերային բարքերու մէկ մասին՝ ամուսնութեանց վրայ։ Խնամքով պատրաստուած աշխատութիւն մըն է որ կրնայ օգտակարապէս կարդացուիլ։

Եէնի-գաբուի բնակիչներէն Թէօֆիկ աղայ Թօքաթեան նամակաւ մը կը հաղորդէ մեզ ցանկն այն նուիրատուներուն որոնցմէ հանգանակած է 9128 դրշ։ Այս գումար յատկացուած է թաղին հրկիզեալներէն Սիրականեան Պօղոս աղայի տան շինութեան որ աւարտած է։ Նամակագիրը հրապարակաւ շնորհակալութիւն կը յայտնէ բոլոր նուիրատուներուն որոնք չէին մերժած իր դիմումը։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.—Սուրիոյ նահանգին Մէքքէուպճի անուանեցաւ Լօժէր Ալի պէյ, Մէքթուպճի Հիճազի և իրեն յաջորդեց Սուպհի պէյ, նախորդ Մէքթուպճի Բաղէշի։

Պրուսաի Այվալըք գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Մուհարրէմ պէյ, նախորդ գայմագամ Ճիւրը Մուսթաֆա փաշաի։

Նոյն նահանգին Էտրէմիտ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Շէվգը էֆէնտի, գայմագամ Պանտըրմաի, և իրեն յաջորդեց Հալիմ էֆէնտի, նախորդ գայմագամ Սէօյիւտի։

Նովօրիսիսքիի օսմանեան հիւպատոս անուանեցաւ Ֆուատ պէյ, օսմանեան փոխ-հիւպատոս Նիւ-Եօրքի։

Նիւ-Եօրքի օսմանեան փոխ-հիւպատոս անուանեցաւ Ասըմ պէյ, քանչէլէր Թրիէսթէի, և իրեն յաջորդեց Բ. Դրան հիւպատոսական գործոց դիւանի քարտուղարներէն Մուհիպ պէյ։

Առաջին կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Սեւ Ծովու Նեղուցին հրամանատարի փոխանորդ Իսմայիլ Հագգը փաշաի։

Առաջին կարգի Շէֆագաթ՝ Աւստրիոյ արտաքին գործոց Նախարար Քալնոքի կոմսին ազգականներէն տը Վայնկէ Պառօնուհւոյն և երկրորդ կարգի Շէֆագաթ՝ անոր աղջկանց՝ Օր. Էլլա և Օր. Լիլի տը Վայնկէի։

ՔՈԼԵՐԱՆ՝ ԱՆՀԵՏԱՑԱՒ.—Քոլերան տասն օրէ ի վեր մայրաքաղաքէս անհետացած ըլլալով, Առողջապահական ժողովոյ որոշմամբ ապրիլ 14 էն ջնջուած է բժշկական այն այցելութիւնը որուն կ'ենթարկուէին Կ. Պոլսէն մեկնող նաւերը Սեւ Ծովու, Մարմարայի ու Միջերկրականի մէջ։ Նոյնպէս այդ օրէն սկսեալ մաքուր անցագիր պիտի տրուի Պոլսոյ նաւահանգիստէն մեկնող բոլոր նաւերուն։

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի ԳԱՒԱՌՍ.—Սեբաստիոյ մէջ ապրիլ 11 էն 12, երեսունչորս դէպք և հին ու նոր բռնուածներէն տասնըութ մահ։

Ապրիլ 12 էն 13, տասնըվեց դէպք և հին ու նոր բռնուածներէն երեսունը վեց մահ։

Սեբաստիոյ քաղաքին շուրջը քարանթինաի շղթայ մը հաստատուած է և դուրս ելնողները տասն օր քարանթինա կը սպասեն։ Շրջակայ նահանգներէն ալ Սեբաստիոյ նահանգէն եկողները հինգ օրուան քարանթինաի պիտի ենթարկեն։

Սեբաստիոյ մէջ տիրող քոլերան Կարնոյ, Երզնկաի, Տիարպէքիրի, Բաղէշի, Քարբերդի և Վանայ կողմերն ալ չճարակելու համար՝ երկու մաքրանոցներ հաստատուած են։ Մին Սեբաստիաէն 12 ժամ հեռուն և Կարինէն Երզնկա տանող ճամբուն վրայ գտնուած Զարա գիւղաքաղաքին մէջ և միւսն ալ Քարբերդի և Տիարպէքիրի համար Տէլիքթաշ գիւղին մէջ։ Դ. զօրաբանակէն երկու բժիշկներ և հարկ եղածին չափ գեղեր ղրկուած են այդ մաքրանոցները։

—Սեբաստիաէն ղրկուելիք թղթատարական պայուսակները մաքրանոց տարուելով պիտի ապանեխուին և յետոյ պիտի յանձնուին մաքրանոցին միւս կողմը գտնուող սուրհանդակներուն։

—Միւրէֆթէի Միլան գիւղին մէջ մինչեւ ապրիլ 11, քոլերաէ դէպք ու մահ չէ պատահած։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ.—Դատական և Ներքին գործոց Վսեմ. Նախարարք երէկ Բարձր. Մեծ-Եպարքին քով երթալով տեսակցեցան Ն. Բարձրութեան հետ։

ՄԱԼԻՑԷԻ մէջ երէկ յանձնաժողով մը ի նիստ գումարուեցաւ Նախարար Վսեմ. Նազիֆ փաշաի նախագահութեամբ և նիւթական գործերու վրայ խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ՄԻՔՐՈՊԱԶՆՆԱԿԱՆ աշխատանոցն, որուն շինութիւնն աւարտած է, կայս. Իրատէի մը համաձայն՝ երէկ բացուեցաւ և գիտական քննութիւնք սկսան։ Այդ աշխատանոցին ընդհանուր վերատեսչութիւնը յանձնուած է Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։

Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ՝ բժշկական վարժարանի աշակերտք որոշեալ օրերու մէջ նոյն աշխատանոցը պիտի երթան միքրոպաբանութիւն ուսանելու։

Միքրոպազննական աշխատանոցին մէջ պիտի քննուին Պոլսոյ ջուրերն ու բոլոր ուտելիքները՝ անոնց վնասակար ըլլալը կամ չըլլալը որոշուելու համար։ Նոյնպէս գիտական քննութիւնք պիտի կատարուին քոլերաի, կեղծմաշկութեան և միքրոպներէ յառաջ եկող այլ և այլ հիւանդութեանց նկատմամբ։

Այդ հաստատութեան ուսուցիչ Տօքթ. Նիքօլ ի մօտոյ Տէրքօս երթալով նմոյշ մը պիտի առնէ ջուրին այն մասէն որ տակաւին ընկերութեան խողովակներուն մէջ մտած չէ և զայն քննելէ յետոյ բաղդատութիւն մը պիտի ընէ այն մասին հետ որ խողովակներուն մէջ մտած է։

ԿԱՐՆՈՅ ՆԱՀԱՆԳԸ.—Բ. Դրան հեռագրաւ ծանուցած է Կարնոյ կուսակալութեան թէ Ռուսիաէն բերուած ցորեններուն նման գարի, եգիպտացորեն և այլ այդ կարգի արմտիքներ ալ առժամաբար մաքսատուրքէ ազատ պիտի մնան։

—Կայս. Իրատէ մը հրամայած է իւրաքանչիւր քիլէն տասնըութ ղրուշի հաշուով սերմի համար երկրագործներուն բաշխել Բաբերդէն կարին փոխադրուելու վրայ եղող 70,000 քիլէ և Երկրագործական Դրամատան տեղւոյն մասնաճիւղին սեպհական 20,000 քիլէ ցորեններն, որոց իւրաքանչիւր քիլէն 50-60 ղրուշ կարժէ։

ԾՈՎԱՅԻՆ նախարարութիւնը՝ կայս. Իրատէի մը համաձայն՝ արտօնութիւն ստացած է յիսուն հազար ոսկւոյ ծախքով մը փոխել և նորէն շինել օսմանեան նաւատորմին պատկանող վեց մարտանաւերու կաթսաները։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանի մատակարարութեան և ուսուցման գործն աւելի կանոնաւորելու համար Տօքթ. Մաւրօժէնի Ծրագիր մը մատուցած է Վեհ. Սուլթանին, որ հրամայած է յանձնաժողով մը կազմել՝ նոյն ծրագրոյ պարունակութեանց մասին խորհրդակցութիւններ կատարելու համար։ Ցանձնաժողովը կը կազմեն Կրթական Նախարար Զիւհտի փաշա, Թնդանօթաձգային և զինուորական վարժարանաց ընդհանուր վերատեսուչ Զէքի փաշա, բժշկական վարժարանին վերատեսուչ Ահմէտ Հիլմի փաշա և Տօքթ. Մաւրօժէնի։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Խտիվ Աապպաս փաշա՝ Նորակազմ Նախարարութեան անդամներուն հետ անցեալ հինգշաբթի յատուկ կառախումբով Գահիրէէն Աղեքսանդրիա եկեր է, ամբան եղանակն հոն անցունելու համար։ Ն. Բարձրութիւն պիտի նախագահէ Աղեքսանդրիոյ արուեստահանդէսին բացման։

Գ. ՇԱՆԴՌԸ.—Լիօնի թանգարանին գեր—տնօրէն և համալսարանին ցեղաբանութեան ուսուցիչ Գ. Էռնէստ Շանդռի մայրաքաղաքս գալը ծանուցինք արդէն։ Գ. Շանդռ որ անցեալ տարի ֆրանսական կառավարութեան կողմէ գիտական պաշտօն մը ստացած էր ի Թուրքիա, այս տարի եկած է շարունակել իր պտոյտը Փոքր-Ասիոյ մէջ։ Իրեն կ'ուղեկցի իր կինն որ անվեհեր ճամբորդող մըն է։ Գ. և տիկին Շանդռը հիւրընկալուած են կայս. թանգարանի տնօրէն Համտի պէյի ծովեզերեայ ապարանքին մէջ, ի Գուրուչեշմէ։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ կառավարութիւնը պաշտօնապէս ծանուցած է որ Թուրքիայէն ցամաքի ու ծովու ճամբով օսմանեան և ուրիշ ազգաց չոգենաւերու միջոցաւ Աւստրիա տարուած օսմանեան ապրանքներէն նուազագոյն սակացոյցի համաձայն մաքսատուրք պիտի առնուի։ Միայն Թուրքիոյ գինիները չպիտի կրնան օգտուիլ այն զեղչէն, որ բացառաբար ի գործ դրուած է Իտալիոյ գինիներուն համար։

Ներքին գործոց նախարարութիւնն, եպարքոսական հրամանի մը համաձայն, ծանուցած է պայս ամէն կողմ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպան Սըր Ֆիլիփ Քըրրի ընկերակցութեամբ մէկ քանի բարեկամներու, չորեքշաբթի առաւօտ խտէճի պահականաւով Եալովա ուղեւորեցաւ, ուր պտոյտ մը կատարելէ և ջերմուկներն այցելելէ ետք, իրիկունը Կ. Պոլիս վերադարձաւ իր ուղեկիցներուն հետ։

ԲԵՐԱՅԻ Սէուք տ'Օրիանի եաւս Վսեմ. Աբրահամ փաշայի ունեցած ընդարձակ գետնին վրայ թատրոն մը կառուցանելու ծրագիրը մէկդի թողուելով անոր տեղ ուրիշ մը ընդունուած է որ աւելի չահաբեր կը նկատուի։ Այդ գետնին մէջտեղ նաւագահանդիսի սրահ մը պիտի շինուի և չորս կողմն ալ .... շէնքեր։ Ցատակագիծերը պատրաստած է ճարտարապետ Գ. Վալօռի։

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ ֆրանսական նաւատորմը երէկ Պէյրութ ժամանելով թնդանօթի հարուածներ արձակեր է, և տեղւոյն զօրանոցէն փոխադարձաբար պատասխաներ են։ Դեր-ծովակալ Լըպուռժուաի և Պէյրութի կուսակալին միջեւ փոխադարձ այցելութիւնք կատարուեր են։

ԶԱՏԿԻ ԱՐԹԻՒ.—Երէկ մայրաքաղաքիս յոյն եկեղեցիներուն մէջ կարդացուեցաւ Ամեն. Տ. Նէօֆիթօս Պատրիարքին մէկ շրջաբերականը որուն մէջ պատուիրուելէ յետոյ օրթոտոքսներուն որ Զատկի տօնին առթիւ չմերժանան իրենց կրօնական պարտականութեանց մէջ, կը յորդորէ մասնաւորապէս որ հոն կենան հրացան ու ատրճանակ պարպելէ, ինչպէս որ սովորութիւն ըրած են ամեն Զատկի։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութեան պաշտօնատան մէջ յանձնաժողով մը կազմուած է՝ ծովեզերեայ մաքսային պաշտօնեաներու և այլոց պարտականութեանցը մասին խորհրդակցութիւններ կատարելու համար։ Ցանձնաժողովոյ նախագահն է Մաքսային վերատեսչութեան խորհրդական Պերթրամ էֆէնտի և անդամներն են նոյն վերատեսչութեան հաշուակալը, Րէժիի պաշտօնեաներէ Ասըմ պէյ և Հանրային Պարտուց վարչութեան կողմէ Գ. տ'Արնու։

ԿԱՐԱՓ.—Սպարապետի Դուռը, որ տեղական կարագներու նմոյշները բերել տալու ձեռնարկած էր, Փոնեայէն ալ ստացած է նմոյշ մը, որուն անարատ ըլլալը յետ քննութեան հաստատուած է։

ԱՓԻՈՆ.—Իզմիրի ափիոնի այս տարուան հունձքէն 1370 կողով միայն հասած է, մինչ նախորդ տարի այս միջոցին 4247 կողով հասած էր։ Հրապարակի վրայ պատրաստ կը գտնուի 1064 կողով, մինչ նախորդ տարին այս միջոցիս կը գտնուէր 1917 կողով։

ՄԱԽՍՈՒՍԵԻ շոգենաւերը ապրիլ 25էն պիտի սկսին իրենց ամառնային երթեւեկութիւնները դէպ ի կղզիները և Մարմարայի ասիական եզերաց նաւահանգիստները։

ՏԷՐՔՕՍԻ ՋՈՒՐԻՆ վրայ հետեւեալը կը հրատարակէ Թարիֆ.

«Ոմանք կարծեցին թէ Տէրքօսի ջուրը խողովակներով գետնին տակէն անցնելու միջոցին վնասակար նիւթեր կը ծծէ։ Սակայն բոլորովին անհիմն կասկած մըն է այս և անոնք որ սոյն ենթադրութիւնը կ'ընեն՝ խողովակներու միջոցաւ և ճնշման տակ ջուրի բաշխման դրութեան բոլորովին անտեղեակ են։

«Տէրքօսի ջուրը մասնաւոր հաստ թափցու երկաթէ խողովակներէ կ'անցնի որոնք բնաւ ծակոտիկ չունին՝ ինչպէս չիմէնթօյէ կամ խեցեղինէ շինուած որ և է ջուրի խողովակներ։ Ցայտնի է թէ խողովակներու մէջ յարատեւ ճնշման միջին աստիճանը 40էն 50 մէթր ըլլալով, խողովակներու անկանոն զատումէն կամ որ և է ճեղքուածքէն անհնար է որ արտաքին նիւթեր կարենան ներս մտնել, որովհետեւ այդ պարագային խողովակին մէջ գտնուած ջուրը ուժգին դուրս ժայթքելով, կարելի չէ վայրկեան մը անգամ ենթադրել թէ միքրոպները այդքան ուժով հոսանքի դիմադրելով կարենան ներս մտնել և ջուրը ապականել»։

ՕՍՄ. ՍԻԿԱՌԷԹԻ արտածման ընկերութեան և Րէժիի միջեւ պայմանագիր կընքուած է որուն համեմատ այս վերջինը իր գործարանին մէջ պիտի պատրաստէ առաջնոյն սիկառէթները (Ա. և Բ. կարգի)։ Պօստարի կոմսը առաջիկայ շաբթու Հռոմ պիտի ուղեւորի, Իտալիոյ ծխախոտի Րէժիին հետ պայմանագիր մը կնքելու համար։

ԱՐՀԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ.—Երկրագործական նախարարութիւնը վկայական տուաւ 18 աշակերտներու, որոնք այս տարի լրացուցած են իրենց ուսումը արհեստից վարժարանին մէջ և վարպետ ճանչցուած են իրենց ընտրած արհեստին մէջ։ Ցայտնի է թէ այդ վարժարանին աշակերտները կ'ընտրուին տեղացիներէ, չքաւոր դասէն, առանց ազգի և կրօնի խտրութեան։ Պետութիւնը կը հոգայ անոնց բնակութեան, սնունդի և հագուստի ծախքը։ Դպրոցէն ելլելուն կրնան իբր գործաւոր կամ վարպետ ծառայել վարժարանին զանազան արհեստանոցներուն մէջ, որոց արտադրութիւնք կը վաճառուին ի նպաստ վարժարանին։

ՑՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանի Գեր. Փոխանորդը նախընթաց օր Բերա երթալով յանուն Ամեն. Պատրիարքին այցելութիւն տուաւ հելլենական դեսպան Պ. Մավրօքորտաթոյի և բարի գալուստ մաղթեց։

Փոխանորդը յետոյ ռուսական դեսպանատունն երթալով յանուն Ամեն. Տ. Նէօֆիթօսի շնորհաւորական այցելութիւն մըտաւ նախորդ առաջին թարգման Պ. Իվանոֆի, որ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան մէջ պաշտօնի կոչուած է։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ շրջակայ մէկ քանի գաւառակներուն մէջ երեւան ելած ոչխարաց հիւանդութիւնն անհետացեր է ձեռք առնուած միջոցներուն շնորհիւ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Անցի օրը Քիոսի մէջ երկրաշարժի ցնցում մը զգացուեր է։

ԵԼՆԻՋԷՐԻՆԵՐՈՒ ցուցահանդէսին մասէ արձաններու նոր հագուստներուն շինութիւնն աւարտած է։ Երկրագործական նախարարութիւնը, ուսկից կախում ունի այդ թանգարանը, որոշած է յատուկ շէնք մը շինելով հոն փոխադրել այդ ցուցահանդէսը, որ, ինչպէս յայտնի է, Արհեստից վարժարանին մէջ կը գտնուի։

ՔԷՕԹԱՀԻԱՅ նախնական վարժարանին ուսուցիչներէն Մէհմէտ Ղալիպ պէյ, որ Պոլիս գալու համար ճամբայ ելած էր, Ինէօնիի մօտ Նալլըխան Տէրէ անուն տեղն անցնելու պահուն, զինեալ չորս աւազակներ վրան յարձակելով յափշտակեր են 1500 ղրշ.ի չափ գումարն, անձնական գոյքերը և մէկ չգարզամ։ Տեղական կառավարութիւնն իմանալով ձերբակալեր է այդ չարագործներն, որք են Սալիհ, Օսման, Ահմէտ և Իսհաք անուն աւազակներ։

ՊՕՆՑՈՎՍՔԻ ՓԱՇԱ իւր հետեւորդ պաշտօնէից հետ երէկ քննական պտոյտ մը կատարեց Պոլսոյ ու Գասըմ Փաշաի կողմերն և հանրային մաքրութեան համար հրահանգներ տուաւ։

ՀՆՈՒԹԻՒՆ.—Ուրլաի մէջ գտնուելով մայրաքաղաքս բերուած գերեզմանաքարը $1\frac{1}{2}$ մեդր լայնութիւն և 70 հարիւրորդամեդր բարձրութիւն ունի։ Չորս կողմը զարդարուած է սեւ, սպիտակ և կարմիր ներկերով շինուած նկարներով։ Կը կարծուի թէ 2500 տարուան հնութիւն մ'է։ Այդ տեղէն մինչեւ հիմայ եօթը գերեզմանաքարեր գտնուած են։

ԻԶՄԻՐ ժամանող շոգենաւէ մը բաւական թուով րէվոլվէրներ մակոյկով ցամաք փոխադրուելու պահուն՝ մաքսային պաշտօնեայք տեսեր և ակներ են հալածել, սակայն մակոյկին մէջ գտնուողները ծովը նետեր են այդ զէնքերը։ Քիչ յետոյ սուզակներու միջոցաւ ծովուն յատակէն գտնուեր են 24 հատ րէվոլվէր և 30,000 հատ փամփուշտ։

ՄԱՔՐԻՏԻԳԻՂԻ ծովեզրէն գտնուած դիակը՝ Քըրչէհրի կառավարիչ Մէհմէտ Եմին փաշայի եղբօրորդի Ֆայիգ պէյինն ըլլալը հաստատուած է։ Ոստիկանութիւնը քննութիւններ կատարելով ստուգած է թէ այդ երիտասարդ անձնասպան եղած էր։

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ.—Իզմիրէն եկած մասնաւոր հեռագրոյ մը նայելով՝ անցեալ գիշեր չորս աւազակներ նաւակով մը ցամաք ելեր են Չէշմէ գաւառակին մէջ գտնուած Ըլիստերէի նաւամատոյցը և տեղւոյն բնակիչներէն Սօթիրիի տունն կոխեր և կարասիներն ու գոյքերը յափշտակելով փախեր են։ Տեղական կառավարութիւնն իմանալով հարկ եղած միջոցները ձեռք առեր է այդ չարագործներն անմիջապէս ձերբակալելու համար։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ երկաթուղւոյ ընկերութիւնը Զատկի երկրորդ օրուան համար զբօսական կառախումբ մը կազմակերպած է, որ Հայտար Փաշաէն Նիկոմիդիա երթալով պիտի վերադառնայ։ Եթէ յաջողութիւն գտնէ, ամառուան եղանակին մէջ ալ այս կարգի զբօսական կառախումբեր պիտի երթեւեկեն։

ՇԻՐՔԷԹԻ Խայրիյէի կողմէ Անգլիոյ մէջ շինել տրուած երկու շոգենաւերէ մին՝ Թիւ 43, որ ճամբայ ելած էր, հելլենական ջուրերը հասեր և անկից ճամբան շարունակեր է Պոլսոյ նաւահանգիստը գալու համար։

ՖՈՒԱՏ ՊԷՅ, կայս. Թիկնապահ և որդի Մաքսային վերատեսուչ Րաիֆ փաշաի, երէկ մայրաքաղաքս եկաւ Պերլինէն, ուր կը գտնուէր իւր ուսումը կատարելագործելու համար։

ԳԻՒՂԱՓՆԱՑՈՒԹԻՒՆՔ սկսած ըլլալով, երէկ Սիրքէճիէն երկու հարիւրէ աւելի կառքերով կահ կարասիներ փոխադրուեցան Սկիւտարի եւ Երէնքէօյի կողմերը։ Շիրքէթի կառաբարձ շոգենաւն այդ պատճառաւ սովորականէն աւելի երթեւեկութիւններ կատարեց։

ԵՂԵՌՆԱԳՈՐԾ տասեակ տասնը հինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտեց Գարա Մէհմէտ անուն մարդասպան մը որ իւր արհեստակիցներէն Էմինն սպաննած էր։

ՆԵՐՈՒՄ.—Քօսմաքի անուն մարդ մը, որ անվայել լեզու մը գործածած ըլլալուն համար ի Հալէպ բերդարգելել կը գտնուէր, ինքնինքն ուղղած ըլլալով անպարտ արձակուած է։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ նահանգին մէջ անցեալ մարտ ամսուն բնակութիւն հաստատած են ընդամէնը 56 տնուորէ բաղկացեալ 276 գաղթականներ։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ.—Անցի գիշեր, Բերայի Գըլըպարնը թաղին մէջ Բէթրօ անուն կառապան մը գինովցած կուրծքէն վիրաւորեց Մարթինէ անուն հանրակին մը։ Բէթրօ ձերբակալուեցաւ։

—Երէկ Պոլսոյ կողմը Տիւէքչէր Արասթի մօտ զաղթականի կառքի մը ձիերը խրտչելով սկսան արշաւել եւ երկու մարդեր տապալելով վիրաւորեցին։ Կառապանը ձերբակալուեցաւ։

—Չորեքշաբթի օրը ի Գատըգէօյ ածուխ բեռցած կառքի մը ձիերը խրտչելով, կառապանը՝ Եօժէֆ՝ վար ինկաւ եւ գլխէն ու սրունքէն վիրաւորուեցաւ։

—Երկուշաբթի օրը Սամաթիոյ Ազահամամ թաղին մէջ 20-25 տարեկան հայ աղջիկ մը՝ Սաթենիկ՝ ինքզինքը տան ջրհորը նետելով խղդուեր է։ Տնեցիք առաւօտուն զինքը չտեսնելով ամեն կողմ փնտռելէ յետոյ ջրհորին մէջէն դիակը գտնելով հաներ են։ Կըսուի թէ խեղճ աղջիկը ժամանակէ մը ի վեր մտային խանգարման նշաններ ցոյց կուտար։

ԱԶԳ. ԹՐԱՄՈՒԷՅԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Թրամուէյից ընկերութեան պարտաթուղթերն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ յառաջիկայ յունիս 1ին ջնջելի ութսունըհինգ պարտաթուղթերուն 24րդ վիճակահանութիւնը հրապարակաւ տեղի պիտի ունենայ 1894 մայիս 1 (Ն. Տ.) եւ րեքշաբթի օրը, կէս օրէն 2 ժամ ետքը, ընկերութեան կեդրոնատեղին, Ղալաթիա, Բերջէմալ-Բազար, Վոյվոտա փողոց։

Կ. Պոլիս 94 ապրիլ 9/21 — 1—2

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄ ՍԱՄՍՈՆԻ (1893 ԻՆ)

Սամսոնի Ֆրանսական հիւպատոսին մէկ տեղեկագրէն հետեւեալ շահեկան տեղեկութիւնները կը քաղէ երեկուան Ստամպուլ, Սամսոնի առեւտրական շարժման վրայ 1893ին։

1893 ին Սամսոնի առեւտրական շարժումը միշտ եղած է բաղդատմամբ նախորդ երկու տարիներուն։ Արտածումը և ներածումը միացեալ 51 000 թօնօ եղած են, մինչդեռ 1891ին 90000 թօնօ եղած էր եւ 1892ին 78,000 թօնօ։

Ահաւասիկ Սամսոնի նաւահանգստին շարժումը 1893ին.

	Ներած. Թօնօ	Արտած. Թօնօ
Մեսաժըրի Մարիթիմ	701	5450
Լոյտ (աւստր.)	5624	7199
Բաքէ	627	2143
Բանհէլլէնիք	855	3400
Մախսուսէ եւ Կուրճի	632	10162
Ռուսական	2161	2860
Գերմանական	3	1117
Անգլիական		2230
Դանիական	767	594
Առագաստանաւք	3221	956
	14800	36111

Սամսոնի առեւտուրին գլխաւոր ճիւղը կը կազմեն արմտիք։ Արդ, 1892ի և 1893ի հունձքը շատ գէշ արդիւնք տուած են Սեբաստիոյ նահանգին մէջ. իսկ Փոքր Ասիոյ արեւելեան նահանգներուն մէջ բոլորովին ոչինչ ելան, քանի որ Կարնոյ նահանգը կը կրէ եւ ժամանակ մը եւս պիտի կրէ անցեալ տարուան երաշտութեան տխուր եւ աղետալի հետեւանքները։

Սեւ ծովու եզերքը բանող զանազան ընկերութեանց նաւերն 1893 ին Սամսոնէն Տրապիզոն փոխադրած են 12000 թօնօ ալիւր եւ ցորեն՝ Կարնոյ համար։ Մարսիլիոյ հրապարակը գոց մնալով Սամսոնի ցորեններուն առջեւ, առաքումները շատ աննշան եղան, եւ հիմակ իսկ գիները այնչափ ցած են որ Ֆրանսա ցորեն ղրկելու մէջ բնաւ շահ չկայ։ Նոյնն է նաեւ եգիպտացորենին ու վարսակին համար որոնց վերջին հունձքը շատ լաւ եղած է Չարշամպայի դաշտին մէջ։ Անգլիա է որ հիմա կը քաշէ այդ երկու արմտեաց մեծագոյն մասը։ Լոնտոնի գիները Մարսիլիոյ գիներէն լաւ են։ Մաքսային սակացոյցներուն պատճառաւ, Ֆրանսա տարուէ տարի կը պակսեցնէ Սամսոնի հետ իր արմտեաց առեւտուրը որոնք նուազ քանակութեամբ կը ղրկուին ի Մարսիլիա։ Անգլիա կը բռնէ իր տեղը։

ԸՆՏԻՐ ՁՈՒԿՆ Ձ ՏԿ Կ Ն

Մոտոնգէթուոլեամբ

Մանուէլ Գ. Զարխուկեանի։ Գործարան Դանտիլլի։ Մանածիւղեր ի Գատըգէօյ, նաւամատոյցին վրայ. Զարխուկեանի խմբեղինաց խանութը. Մոմխանէ, Առաքելոց վանքին առկ, նոյնպէս Զարխուկեանի խանութը։ Բասամ Թիւնէլ, Թիւ 6, Գ. Քօմիւն եւ Ընկ. զբաղմանաւատունը։

Ղալաթիոյ աշտարակին հրապարակը, հայ շաքարավաճառին Թիւ 1 խանութը։

20.8 — 3—4

ԱՊԱՀՈՎ ՀԱՑԹԱՑՈՒՄ ԳԻՐՔԵՐՈՒ

ՊԱՅՄԱՆՔ ՎՃԱՐՄԱՆ

Գիրքերը կը տրուին Փարիզի գնով

100 ֆրանքի և աւելի գրքերու ամեն յանձնարարութեան համար վճարումը պիտի ըլլայ ամսական

ՀԻՆԳ ՖՐԱՆՔ

Փոխադրութեան ծախքը գնողին վրայ է. Մեզ հետ յարաբերութիւն չունեցող անձերէն կը խնդրուի որ երաշխաւորութիւն մը տան առաջուց վրայ։

Ա. Տ. ԶԻՒՀԱՃԵԱՆ

Ղալաթիա, 10, Խամբար խան, Ղալաթիա 10,

331 — 34—48

5

ԲՈՒՇՄ ՍԻՄՕՆ

ԲՐՆՁԱՓՈՇԻ ՍԻՄՕՆ

ԲՈՒՇՄ ՍԻՄՕՆԻ ՕՃԱՌ

Ցանձնարարուած Փարիզի, Վիեննայի, Լոնտոնի, Պերլինի, Նիւ-Եօրքի բժիշկներէն։

Ամենէն վայելչասէր կիներուն կողմէ ընդունուած այս նիւթեր, սրանչելի նրբութեամբ, ու անուշահոտութեամբ, կը ճերմկցունեն երեսին ձեռքին վերնամաշկը, անմահ կակղութիւն կուտան մորթին, եւ ցրտոյն, արեւէն եւ ծովի օդէն մաշկին վրայ գոյացած այլայլումները անհետ կ'ընեն։

ՍԻՄՕՆ, 13, Կոանժ Պաթըլիէռ փողոց ՓԱՐԻԶ, դեղավաճառներ, հօտեղինաց խանութներ, վաճառատուներ եւ այլն, եւ այլն։ 13—16

Կ. Պոլիս, 15 ... 188

...

ՄԻՍԹԸԹ

Երուանդ եւ ընկերաց խնամքով այս անգամ զուտ խաղողէ պատրաստուած եւ ո'ր եւ է վնասակար նիւթերէ բոլորովին զերծ լինելով ստամոքսը զօրացնելու եւ ախորժակ բանալու ատոք ժամանցն համար բժշկաց կողմանէ իսկ յանձնարարուած օղին եւ մաստիքան՝ ՄԻՍԹԸԹ մաքուր եւ կնքեալ շիշերով ու որոշեալ գնով ... ի վաճառ հանուած են հետեւեալ տեղերը։ Ի Ղալաթիա ... Պանքային կարգը ... Խըզըլ ... Միստէֆի ... նաւամատոյցի ... Բերայի նշանաւոր զարեքտաւուննները։ Ղալաթիա Զմիւռնիոն խանին մէջ Պօղոս աղայի ճաշարանը։ Վօյվօտա փողոց Թիւ 9, Քիւրքճիլէր փողոց Խաչիկ աղայի Թիւ 27 ճաշարանը։ ... Թիւ 199 ... Թիւ 111 ... Թիւ 1 ... Թիւ 122։ Ի Պոլիս Հաճօբուլօ խանի կից Մէհմէտ փաշա խան Թիւ 24։ Մեծ Նուճայ Մարաֆլարընճըր փողոց Թօքաթլեանի Թիւ 29 ճաշարանը Բերա Հաճօբուլօ շուկային մէջ Թիւ 10։ Ղալաթա Սէրայի կից Թիւ 57։ Ղալաթա Սէրայի դէմի փողոցը ... Թիւ 6 խանութը։ Հալէպ Չարշըսի մէջ Օննիկ աղայի ճաշարանը։ Մեծ Փողոց ... Հաճի Սարգիս աղայի Թիւ 54 խանութը, Թարլա Պաշի Սերոբէ Անաննեանի Թիւ 40 մթերանոցը։ Ի Գում-գաբու ... Հաճի Միհրան Աղայի Թիւ 21 խանութը։ Ի Լանկայ Թուլումպա Մէյտան Մարտուաղայի Թիւ 113 գրօսարանը, Սամաթիա ... 49 Թիւ Սիմոն աղային ... Դառը Զիւղ Նաւամատոյցին վրայ ... խանութը եւ Զարշը իչի Թուլումպա փողոց ... խանութը Մաքր գիւղ Երկաթուղւոյ կայարանի դէմի պարագան։

Հիտագենուն ... 691

ԻԼԱՆ

ԽԱՑԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի շահանէ իչուն ալընաճագ Ֆուտնիէ էքսմէր սարմասրէ մօտր իլէ Ֆուտնիէ Ֆրէսէրիք սարմաչէ մօթինին մինագասասընա պաշլանըլաճաղընտան թալիպ օլանլարըն բազար վէ չարշամպէհ կիւնլէրի Խաղինէի Խասսայի ճէլիլէի մէգքիւրէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ 1—3

13 Նիսան 310

ԻԼԱՆ

ԽԱՑԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի շահանէէ միւպայա օլունաճագ Հոլանտա վէ Թրիէսթէ վէ Մըսըր ջէլէ չէքէրլէրինին իչպու նիսանը բուժինին 20ինճի չարշամպէհ կիւնի գայարը գաթիսի վիրիլէճէկլինտէն թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ սաաթ 6տան նիհայեէթ 9ա գատար Խազինէի ճէլիլէի մէզքիւրէյէ պուլունմալարը իլան օլունուր։

14 Նիսան 310 — 1—3

ԻԼԱՆ ՊԱԶԱԸ ՍԼԻԱՄԻԷՆ

Աքհաստ պուլունան վէ պուլընտուրուլաճագ օլան ասաքիրը շահանէ իչուն 310 սէնէսի մարտը իպթիտասընտան 1 սէնէյիք օլարագ մահալլինճէ մինագասայա գօնուլան էրզաքը Տէրսաատէթտէ թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 23 — 1—3

Եանիա ճրիէթինտէ պուլունան ասաքիրը շահանէ իտարէսի իչուն 310 սէնէսի եյլուլը իպթիտասընտան 311 սէնէսի աղուսթօս նիհայէթինէ գատար մահալլինճէ մինագասայա գօնուլան սատէնին իթասընա Տէրսաատէթտէ թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 24 — 1—3

Չինճի Օրտուի հիւմայուն 4իւնճիւ նիշանճը թապուրը Յիւնճիւ պէօլիւկի միւլազիմը սանիսի Ատիֆ էֆէնտինին վալիտէսինէ օլան որքարըշ սէրկիսի իւզէրինտէ չուպաթ գօրօնը օլտուղու հալտէ մէզքիւր սէրկի զայ օլտուղունտան հէր քիմին եէտինտէ իսէ թարիխը իլանտէն 15 կիւնէ գատար մուհասէպաթ տայիրէսի 4իւնճիւ չուպէսինէ կէօթիւրմէսի վէ միւտտէթը մէզպուրէնին մուրուրունտան սօնրա հիւքմի գալմայաճաղը իլան օլունուր։ Նօ. 25 — 1—3

Տայիրէի ասքէրիէէ օտաճըլարը իչուն եալըներզ չուգասը անպարտան վիրիլուպ գուսուր էճզասը միւթէահհիտ Թարաֆընտան սարֆ օլունմագ իւզրէ իւմալ իթտիրիլէճէք սէթրի բանթալօնտան իպարէթ 101 թագըմ էլպիսէնին պէհէր թագըմընըն մաէճզա իւճրէթ իւմալիէսի 35 ղրշ. ա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ նիսանը բուժինին 18ինճի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն օլ վէճհլէ իւմալ վէ իթմայա վէ իւթէսի կիւնի 100տէ 5 թէնզիլինէ թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 26 — 1—3

ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱԼՖՕՔՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ

ԲԵՐԱ, Մեծ փողոց, Պոն-Մարշէի դէմ Թիւ 345

Գալֆօքուլօ Եղբարք պատիւ ունին ծանուցանել հասարակութեան թէ այս անգամ բերել տուած են կանանց հագուստներու համար խիստ նոր ու գեղեցիկ մետաքսեայ ու բրդէ կերպասներ, գեղեցիկ ֆուլարներ ու կարգ մը մետաքսեայ բարակ կտաւներ, վերջին նորաձեւութեան համեմատ հովանոցներ, ինչպէս նաեւ վերարկուի համար նորանոր երիզներ ու նորաձեւութեան վերաբերեալ շատ մը նիւթեր։

Ցիշեալ վաճառատունը ի վաղուց անտի ծանօթ ըլլալով հասարակութեան վստահութիւնը գրաւած և ապրանքներուն գեղեցկութիւնը ընդհանուր համբաւ վայելած է։ Գալֆօքուլօ եղբարք իրենց ապրանքներուն գեղեցկութեանն ու ազնուութեանը ամէն հոգ տանելով հանդերձ՝ այդ ապրանքներուն վերջին աստիճան աժան գին որոշած են։ ՈՐՈՇ ԳԻՆ — 3—20

ՌՕՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1881 Մարտ 20ին Կայսերական իրատէով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37
Ապահովագրութեան ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած — 4,000,000 ռուբլի
Երաշխաւորութեան գումար — 55,000,000 Ֆրք.
1893 ի հասոյթք — 20,500,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրողներուն վճարած է մօտ 70,000,000 »

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ՊՕՂՈՍ ՍԻԳԵՐ
Գոլըս Ճէլալ Պէյ խան, Թիւ 22, 23

Փննիչ Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Մանաճեան Ղալաթիա, Չէօմլէքճի փողոց, 14
Գրասենեակ Ս. Ժ. ՌԻՔՔԷՆ ԵՒ ԸՆԿ. 1010

Կ Ո Ն Ի Ա Ք

Ա. եւ Ի. եւ Ե. ՄԷԹԱՔՍԱՍ ԵՂԲԱՐՑ — Ա. եւ Ի. եւ Ե. եւ ՄԷԹԱՔՍԱՍ ԵՂԲԱՐՑ

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՍՊԱՌՈՒՄ ՀԱՐԱԶԱՏ ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ԽԱՂՈՂԻ ԳԻՆԻԷՆ ՊԱՏՐԱՍՏԵԱԼ

ՑԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐ ԱՐՔՈՒՆԵԱՑ Ն. Վ. ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ (15 Դեկտ. 1892) — ԱՐՔՍՒՆԵԱՑ Ն. Թ. Բ. ԹԱԳԱԺԱՌԱՆԳ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՍԻ (16 Յունվ. 1893)

ԵՒ ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԱՑ

Գրաւոր յանձնարարութիւններով վաւերացեալ թէ՛ ներքին և թէ արտաքին նշանաւորագոյն բժիշկներէ եւ քիմիագէտներէ՛ որոց անուանքը տեսնուին իւրաքանչիւր շիշի վրայ փակցուած վկայագիրներուն մէջ։

ՍՊԱՌՈՒՄ.—Արտաքին յանձնարարութիւնք եւ առաքում վերջանեալ 1892ին Հոկտեմբեր ամսոյն սկիզբէն մինչեւ 1893ի ապրիլի սկիզբը 12,314 ՄՆՏՈՒԿ եւ 219 ՏԱԿԱՌ ԳՕՆԵԱՔ հաւաստեալ պաշտօնական գրութեամբ Պիւէայի նաւային գործակալաց, այսինք Բանեկլի'նիսի, Ալթիվիլէի, Լոյտի, Ֆրէսինէի, Մէսաժըրիի, իտալական Ֆլորիոյի շոգենաւային ընկերութեանց։

ԱՌԱՔՄՈՒՆՔ.—Եգիպտոս, Կարմիր ծովուն եզերք (Սուաքիմ, Մասուա եւ այլուր), Փորթ Սայիտ, Ատէն՝ Արաբիոյ, Պէրութ, Լաթաքիա, Իսքէնտէրուն, Կիպրոս, Սուսամ, Սագըզ, Իզմիր, Կրէտէ, Միտիլի, Տարտանէլ, Աթէնօս, Սէլանիկ, Փորթօ-լաղօ, Գավալա, Տէտէ-Աղաճ, Կ. Պոլիս, Օրտու, Սինօպ, Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռուսաստան, Իսպրայիլ, Կալաց, Սուլինա, Քէօսթէնճէ, Մէտաւն, Ալպանիա, Թիֆլիզ (Գերմանիոյ համար) այսինքն.

Փանէլլինիոնի շոգենաւերով սնտուկ 4,042 տակառ 94.—Ալթիվիլի շոգենաւերով սնտուկ 5,704 տակառ 65.—Ռուսական շոգենաւերով սնտուկ 1,729 տակառ 47.—Լոյտի շոգենաւերով սնտուկ 436 տակառ 6.—Ֆլորիոյի շոգենաւերով սնտուկ 185 տակառ 7.—Ֆրէսինէի շոգենաւերով սնտուկ 174.—Մէսաժըրիի շոգենաւերով սնտուկ 44։ Գօնեաք ընդ ամենը սնտուկ 12,314, տակառ 219։

Առագաստաւոր նաւերով, այլ եւ այլ միջոցներով, որպէս նաեւ տեղւոյն զանազան գաւառաց առաքումներն եւ տեղական սպառումը չեն պարունակուիր վերի քանակութեանց մէջ։

Գօնեաքի տարեկան ընդհանուր սպառումն օտար երկիրներուն մէջ 1,000,000 ֆրանքի արժողութիւն. ԻՐԱԿԱՆ ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՕՆԵԱՔ 600,000, ՇԻՇԻ ՀԱՄԱՐ ՑԱՐՄԱՐ ՏԱԿԱՌԱՑ ՄԷՋ։ Երաշխաւորութիւն զուտ խաղողէ հարազատութեան 100,000 Ֆրանք. Նոյն գործարանին մէջ կը պատրաստուին նաեւ անուշ ըմպելեաց բոլոր տեսակները խաղողի հարազատ ցքիէ։ Ցոյժ ընտիր տեսակներ եւ եւրոպականներու հետ մրցելու կարող։ Նոյնպէս տակառներով ընտիր Ռոմեր եւս կը վաճառուին։ 773

ԳՈՐԾԱՐԱՆ «ԱՄՊԼՕՍ, (ԱՅԳԻ). Ի ՊԻՐԷԱՅ «ԱՊՈԼԼՈՆ» ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ԿԻՑ.

DÉJEUNER DES DAMES — ALIMENT des Enfants et des Convalescents.

Pour remplacer le chocolat de digestion parfois difficile et le café au lait dont les effets débilitants sont si nuisibles à la santé des Dames, les Médecins recommandent le Racahout des Arabes de Delangrenier, aliment très agréable et très nutritif qu'ils ordonnent déjà aux enfants, aux personnes âgées ou anémiques, en un mot à tous ceux qui ont besoin de fortifiants. — Paris, 53, Rue Vivienne, 53.
DÉPÔT dans toutes les BONNES PHARMACIES. — SE MÉFIER DES IMITATIONS ET CONTREFAÇONS.

Ընդդէմ ԹՈՔԱԽՏԻ ...
Եւ այն հիւանդութեանց որոց պատճառն է.
ԼԵԱՐԴԱՅԻՆ ԽԻԹԵՐ
ԼԵԱՐԴԻ ԿՈՒԼԱԾՔ
ԿԱԹՈՒԱԾԱԿԱՆ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ
ՈՒՂՆԱՅԻՆ ԱՐԵՆԱՀԱՒԱՔՈՒՄ
ԱՂԵԱՑ ԹՈՒԼՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԻՒՆԵՐԹՈՒԹԻՒՆ
ԳԼԽԱՑԱՒ
ԵՒԱՅԼՆ

Ամսոյց յաջողութեամբ կիրառուած ՎԻՇԻԻ ԼՈՒԾԻՉ ՓՈՇԻԻՆ ի Տոքթ. ԼԷՕՆ ՍՕՒԼԻԷ

Բուսային և անուշահամ փոշին ...
Թեան կրնայ գործածուիլ ...
Փարիզ, 6, Վիքթորիա ծառուղի, կը գտնուի գլխաւոր դեղագործներուն մէջ։

ՏԻԲ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
ՊԱՀՉԷ-ԳԱՓՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք առանց քաշելու լինելի արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենապատուական ցաւած ակռաներ, ոսկի, արծաթով և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաեւ դարմանումն ամեն տեսակ բերնի և ակռայի հիւանդութեանց։

(Բացի կիրակիէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 114

Ըմպելու համար ճշմարիտ Ջուր

VICHY

(Ֆրանսա)

Աղբիւրին անունը պէտք է փնտռել շիշերու վրայ
CÉLESTINS. — Կաթուած, աւազախտ, շաքարախտ
GRANDE GRILLE. — Լեարդ
HOPITAL. — Ստամոքս
Հոգ տանիլ Աղբիւրը նշանակելու
Կը վաճառուի ամեն լաւ դեղատուներ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՑԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Պոնտոսի միջև
կանոնաւոր բանուկ

Անոնցմէ շոգենաւը մայիս 1ին երեկոյեան ժամ 4ին (Ը. Ե.) պիտի մեկնի Կ. Պոլսոյ նաւահանգիստէն դէպ ի Նովորոսիսքի հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն և Պաթում։

Ալթինէ շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի մայիս 8ին։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւն ի միասին առնլով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղեւորի և ապրանքի փոխադրութեան
Նաւողչէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒՆ
477 Մումհանէ Սիթէ-Ֆրանս է

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Նիւքասըլ, Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջև
ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալլէօ	5500	Բաէտէր	1700
Ապոլօ	5500	Կիդանօ	2200	Բլաթօ	1500
Արկօ	2300	Կօգօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօսդօ	3000	Կրօտնօ	2200	Քուիդօ	2800
Պասանօ	3000	Հիրօ	2000	Րիալդօ	4400
Պորօտինօ	2200	Հիտալկօ	3000	Րինալտօ	3200
Պրավօ	2000	Հինտու	7000	Րօլլօ	3000
Պըֆֆալօ	8800	Համլէթ	1200	Րոմէօ	3500
Դէլրօ	2600	Այակօ	5000	Րօզարիօ	3500
Գալիբսօ	2500	Ճիւնօ	2300	Սալէրնօ	4000
Գամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանդիակօ	8200
Գազօ	2000	Քօլբինօ	4 00	Սարֆօ	2000
Գօմօ	1700	Քօվնօ	2200	Սիլվիօ	2000
Չիրակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Գլիօ	5500	Լէբանթօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գօլօրատօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թուրսօ	1200
Տիգօ	2500	Մալմօ	1500	Թօլիտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրբիտօ	900
Տուրօ	1800	Մարգէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրաքօ	2100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Էկմոնտ	2600	Մուրինօ	3100	Նէտօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նէրօ	2000	Զէպրա	1000
Էլլէթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տիֆլայնըն	200
Տրանթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Ճըմպօ	200
Ֆալքօն	800	Օզրանօ	4500	Զէրօ	140
Ֆիտօ	700	Օգօ	2000	Մօսքիթօ	120

Էմիրքըն Մօնարք 8000
Ըրիթըն Մօնարք 8000
Լըգըն Մօնարք 8100

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի
Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՌԻՑՕ
Գործակալք
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միլլէթ
858 խան, Ղալաթիա

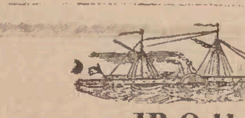

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի, Պօրտոյի, Միջերկրականի և Սեւ Ծովի միջև բանուկ շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Րամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	[illegible]	Նէրթիս	2400
Թապօր	30[illegible]	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	300[illegible]	Ըէրա	2250
Ֆարոս	[illegible]00	Մեֆիսթս	2000
Օսմանլի	[illegible]00	Կարրնի	1500
Մարիօթիս	2500	Կիւլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹԸԼ և ԸՆԿ.
Ալթօղլ խան
ՃԷՑՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
847 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ

ԳԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Որոյ ամբողջ կազմը կանոնաւոր կը բանի Լիվրբուլի և Սեւ-Ծովու միջև

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումպրիա	7718	Գազալոնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Գոթնիա	4581
Սէրվիա	7391	Սամարիա	3574
Աւրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավոնիա	5587	Ալլաս	[illegible]393
Սէֆալոնիա	5517	Սարակօսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	[illegible]246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալլէրօ	2143	Թրինիտատ	1899
Քէտար	1876	Մորօքքօ	1855
Շէրպուրկ	1614		

Մարաթոն շոգենաւը, նաւապետ Պառլօ, Լիվրբուլէն առա կը հասնի դէպ ի մայիս 8։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ձ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալիքսանտր խան, Թիւ 401
Ղալաթիա 932

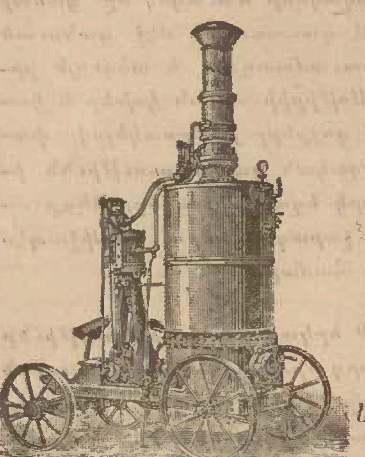

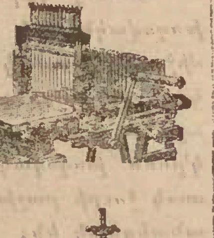
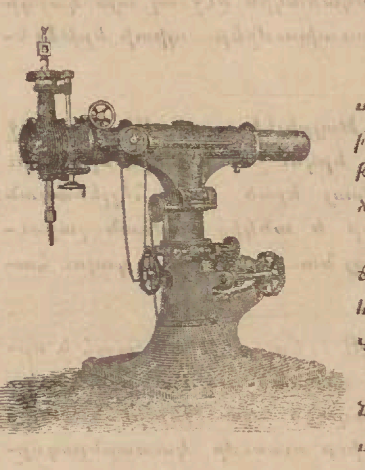

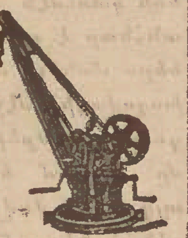

ԻՔՍԸԲՕՌ ՎԷՌՊԱՆՏ
ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
ԱՆԳԼԻԱՑԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ
ԱՐՏԱԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿ

Մեքենաներու և գերմանական այլարհեստական նիւթերու ցուցադրութիւն ի Ղալաթիա, Բերչէմպէ Բազար, Թիճարէթ խան (նախկին կեդրոնատեղի Ախախոտի Րէժիի)

Արհեստական, երկրագործական, ճարտարապետական, նաւային և այլն, և այլն ՆԻՒԹԵՐՈՒ և ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌՈՒՄ։

Տեղեկութիւնք կը տրուին մեքենաներու, ամբողջ գործարաններու կառուցման վրայ։

Ցուցադրութեան մէջ կը գտնուի միշտ գեղեցիկ ընտիրք մը զանազան մեքենաներու, ջրհաններու, խոհանոցի նիւթերու, գերմանական յենակի և այլ վաճառքներու։

798

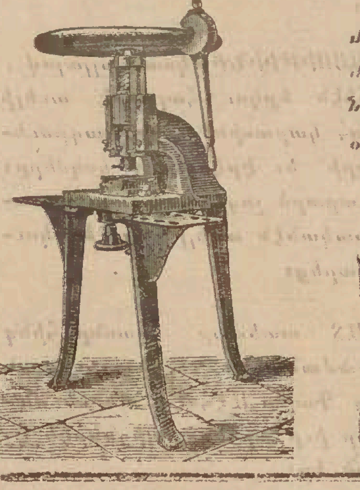
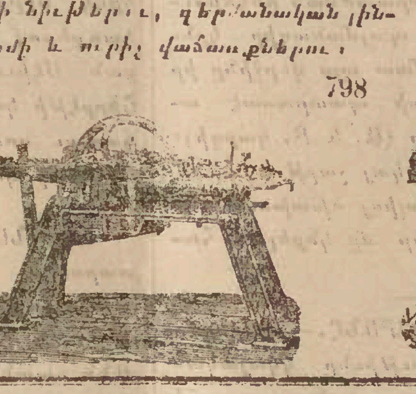
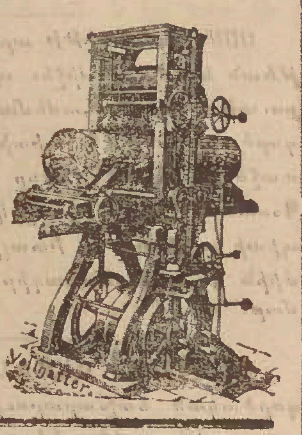

ԳՈՅԱԼ ԻՔՍՉԷՆՃ
ԱՍԻՒՐԱՆՍ ՔՈՐՓՕՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան — Անգլ. ոսկի 4,000,000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է » 35,000,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ և իցէ ՋԵՂՋԻ կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ.
726 Ղալաթէ Գասու, Մէյտանէրք արայու, Ուխթալ խան։

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈԳԻ ՕՇԱՐԱԿ)
ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՃՈՒՏ ԻՒՂ,
Ինթուփոսֆիթ ու ճոլ ի տարած
Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈԳԻ և ՊՕՈՒՆԻ,
ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորուի ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, ճիփօֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ծռզածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։
Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՐՐԵԼ

ՇԻՐՔԷԹԻ ՀԱՅՐԻՅԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1894 Ապրիլ 2էն սկսեալ մինչեւ 1894 Մայիս 1

(Բոլոր նշանակեալ օրերը) Բօսֆորի եզերաց Կամուրջէն մեկնող շոգենաւերու երթեւեկութիւն

Ժ. Վ. — Թ.

11 40 Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Պօյճ. Ր. Հս. [Ր. Հիսարի շոգ.ին հետ պիտի հաղորդ.] 39
12 45 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍՃէն. Պօյ. Ր. Հիս. [Ր. Հս. շոգ.ին կը հաղորդակցի]։ 40
1 15 Ր. Ա. Գվ. Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Բշպ. Զպր. Գնլճ. Ա. Հս. Գնտ. Օրթ. Գնտ.ի շոգենաւին հետ կը հաղորդակցի] ուր. օրերը Օրթ.է զատ Զնկ. Վնք. Պէյլ. Գզկ. Պշք. 37
2 — Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Պշք. Ենք.ի շոգենաւին կը հաղորդակցի] Ուրբ.ները Միրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Ր. Հս.ի շոգ.ին հետ կը հաղորդկցի։ 38
2 30 Ենք. ՍԹն. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հիս. Պէպ. Արն. Գուրչ. Օրթ. Պէշկ. բացի ուր.է]։ 21
2 35 Ր. Ա. Գվ. Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. անտի Ասիական եզերք անցնելով մինչեւ Գնտ. եղած նիմտոյցներն հանդիպելով Օրթ. Պշք. պիտի երթայ։ Գնտ.ի շոգ.ին հետ պիտի հաղորդակցի եւ ուր. օրերը Օրթ. Վնք. Զնկլ. Պէյլ. Գզկն. Պէշիք։ 18
3 15 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹն. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հս. (Ր. Հս.ի շոգ.ին կը հաղորդակցի) Ուրբ.ները Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք. 20
4 30 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹն. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հ. Պէպ. Պէշք. Պպք.ի շոգ.ին հետ կը հաղորդակցի Ուրբ.ը Արն. Գրչ. Օրթ. 40
5 45 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէզ. Ենք. ՍԹէն. Միր. Պօյ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օր. Պշ. 19
7 — Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թպ. Պէզ. Բշպ. Են. Մկ. Գնլ. Ր. Ա. Հս. Գնտ. Ար. Զնկ. Պէյլ. Օր. Գզ. Պշ. Իս. 25
8 — Ա. Ր. Գվ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օր. Պշք. 18
10 10 Ր. Հիս. Զնկ. 38
10 10 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Մրկ. Ր. Հս. Արն. Օրթ. Պշք. 28

Ենիքէօյէն Կամուրջ եկող շոգենաւ

11 35 Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք. 20

Պէպէքէն Կամուրջ եկող շոգենաւ

11 30 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք. 25
12 — Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք. 20
12 30 Օրթ.էն ուղ. կամուրջ բացի Ուր.է 33
12 [illegible]5 Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գր. Օրթ. Պշք. 19
1 — Պէպ. Արվ. Գրչ. Օրթ. Պշք. 25
1 35 Ր. Հիս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշք. 32
2 15 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք. 19
2 50 Օրթ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է 37
3 — Պէպք. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք. 21
3 35 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք. 23
4 10 Ր. Հս. Պպ. Արն. Գչ. ՕԹ. Պշք. Գպ. բացիՈրբ.է 32
4 10 Օրթ. Պշ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է 18
4 45 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք. Գպ. 21
5 30 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք. բացի Ուր.է 38

Անատոլու եզերքէն Կամուրջ եկող շոգենաւ

11 30 Գնտ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. 32
11 45 Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գանլ. Ա. Հիս. Գանտ. Օրթ. (Գնտ. կը հաղորդկ.) Ուրբաթները բացի Օրթ.էն Վան. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. 33
12 20 Պէպ. Գն. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզ. Պշք. բցի Որ.է 28
1 35 Ա. Հս. Գնտ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք. 39
12 40 Պէյզ. Բշպ. Ենք. Գնլ. Պօյճ. Ր. Ա. Հ. Գտ. Պէպ. Արն. Զնկլ. Պէյզ. Օր. Գզկ. Իսկ. Պշ. Գապ. 23
2 — Պէյզ. Բշպ. Զպզլ. Գնլճ. Ա. Հիս. Գնտ. Օրթ. (Գնտ. կը հաղորդակցի, ուր.ները Օրթ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզ. Պշք. 37
2 45 Գնտ. Վնք. Զնկ. Պէյ. Գզ. Իսկ. բացի Ուր. 28
3 15 Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտ. Օրթ. Պշք. [Գնտ. շոգ.ին հետ կը հաղրդ.) Ուրբ.ները Օրթ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք. 18
4 5 Քանտ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզ. Իսկ. բացի Ուր.է 39
4 30 Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գնլճ. Ա. Հս. Գնտ. (Գնտլ.ի շոգ.ին կը հղրդկ.) Ուր.ները Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք. պիտի հանդիպի 33
5 10 Գնտ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք. բացիՈւր.է 37
7 — Մրկ. Ր. Ա. Հս. Գնտլ. Արնվ. Զէնկ. Պէյլ. Օրթ. Գզկ. Իսկ. Պշք. Հնգշ. օրերը Օր. Պշ. չկայ 3
9 — Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Բշպ. Զպ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ. 21
10 10 Պէյզ. Գնլ. Ա. Հս. Զնկ. Պէյլ. Պշ. 20
10 20 Ա. Հս.էն ուղղակի կամուրջ 33
11 5 Գզկ.էն » » բացի Ուր.է 22
11 2[illegible] Վնք.էն » » » » 19
11 55 Գզկ. Իսկ. » » 11

(Բոլոր նշանակեալ օրերը) Կամուրջէն Բօսֆորի եզերք երթեւեկող շոգենաւերու ժամերը

12 30 Պշք. Օրթ. Գրչ. Արնվ. Ր. Հիսար 32
1 15 Պշք. ՕրԹ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Մրկ. Պօյճ. Ենիք. Թրպ. Պէօյ. Մէզք. Ենիմ. ուր.ները Պէյզ. պիտի հանդիպի 20
2 30 Պշք. Օրթ. Արվ. Պէպ. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. 40
3 5 Գապ. Պշք. Իսկ. Գզկ. Օրթ. Պէյլ. Զնկ. Արնվ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Միրկ. Ենք. Բշպ. Պէյզօզ Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. ուր.ները 3.35ին։ 25
3 20 Պշկ. Օրթ. Արնվ. Գնտլ. բացի ուր.է 39
4 — Պշք. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Պօյճ. ՍԹՆ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենիմ. 19
4 40 Պէշ. Օրթ. Գրչ. Արնվ. Պէպ։ բացի Ուրբ.է 38
5 15 Իսկ. Պշք. Գզկ. Օրթ. Պէյլ. Զնկ. Արնվ. Պէպ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Զպզ. Մրկ. 23
6 — Գապ. Պշք. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Պէյզ. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. Գվզ. ներ 18
7 — Պշք. Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Զէնկ. Արն. Գնտ. Ր. Հս. Պօյճ. Գնլ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. 21
8 30 Պշք. Օրթք. Արնվ. Պէպ. Ր. Հիս. Միրկ. Ենիք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ. 28
9 25 Պէշ. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հիս. 38
10 — Ր. Հս. Միրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզք. Ենմճ. բացի ուրբ.է 40
10 5 Պշք. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Պօյճ. Մրկ. ՍԹՆ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. Ուրբ.ները 10վայրկեան ետքը 37
10 45 Ր. Հս. Պօյճ. Միրկ. ՍԹէն. Ենիք. Թրպ. Պէօյք. Մէզ. Ենիմ. Ուրբաթները չկայ 18
11 20 Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. 38
11 40 Պէպ. Ր. Հիս. Պօյճ. Մրկ. ՍԹն. Ենք. (*) 20
(* Օգը զէշ եղած ատեն ՍԹէն. չկայ։

Կամուրջէն Պէպէք երթեւեկող շոգենաւերու ժամերը

12 25 Կամրջ.էն ուղղ. Պէպէք 25
1 40 Ուղղ. Պէպէք 19
2 55 Ուղղ. Պէպէք 23
4 — » » Ուր.ները Իսկ. Պէյ. Զնկլ. 32
10 35 Պշք. Օր. Գրչ. Արն. Պէպ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Մրկ. Ենք. Բշպ. Պէյզ. բացի Ուրբաթէ 23
11 15 Գապ. Պշք. ՕԹ. Գչ. Արն. Պպ. Ր. Հ. Պօյճ. Ենք. 21
11 45 Պշք. Օրթ. Գրչ. Արն. Գնտ. 25
12 15 Պշք. Օրթ. Գրչ. Արնվ. Պէպէք 19

Կամուրջէն Անատոլու եզերք երթեւեկող շոգենաւերու ժամերը

1 — Ուղղակի Ա. Հիսար 39
1 45 Պէշկ. Օրթ. Պէյլ. Զէնկ. Գանտ. Ուրբաթները 2ին Ր. Հիսար եւս պիտի հանդիպի 28
2 45 Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Զնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Զպք. Բշպ. Պէյզ 33
3 15 Իսկ Պէյլ. Զէնկ. Ր. Հիսար բացի ուր.է) 32
4 15 Իսկ. Պէյլ. Զնկ. Գզկ. Գանտ. բացի ուրբ.է 37
8 45 Պշք. Գզկ. Պէյլ. Զնկ. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Բշպ. Պէյզ. 20
9 30 Պշք. Գզկ. Պէյլ. Զնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հիս 33
10 20 Պշք. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Զպզ. Բշպ. Պէյզ. Մէզ. Ր. Ա. Գավազներ 39
10 30 Պէշք. Պէյլ. Զէնկ. Վանք. Ուրբ.ները Իսկ. Գզկ. Արնվ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Վնք. Պէօյք. 19
10 40 Իսկտ. Գզկ. բացի ուրբաթէ) 25
11 — Գպա. Պշք. Գզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վնիք. Գնտլ. Պէպ. 32
11 18 Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Զպզ. Բշպ. Պէյզ. 33
11 30 Իսկ. Գզկ. բացի Ուրբաթէ 11
12 — Պէշք. Գզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վանք. 28

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
11 30		11 50	
12 —		12 15	
12 30		12 45	7 —
1 —		1 20	7 30
1 30	7	1 50	8 20
2 —	8 10	2 15	9 5
2 30	8 Վոսփ.	2 50	9 50
3 —	8 50	2 45 Վոսփ.	10 20
3 15 Ֆէրպ.	9 30	3 25	10 30 Ֆէրպ
3 30	9 45 Ֆէրպ.	4 —	10 40 Գզկ.
4 15	10 20	4 35 Ֆէրպօթ	11 —
4 35 Վոսփ.	10 55 Գապ.	5 —	11 30 Ֆէրպ
4 45 Ֆէրպ.	11 — Գուզկ.	5 15 Վոսփ.	11 30 Գզկ.*
5 —	11 — Ֆէրպ.	5 35 Ֆէրպօթ	11 50
5 35	11 20	5 30	— —
6 15	12 5	6 25	12 10

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	—	— —	— —
11 30	7 —	11 50	6 25
12 15	8 10	12 15	7 30
1 —	8 20 Վոսփ.	1 —	8 20
1 45	9 —	1 25	9 5
2 35	9 30	2 15	9 45
3 20	9 45 Ֆէրպ.	3 25	10 15
5 15 Ֆէրպօթ	10 15	2 25 Վոսփ.	10 30 Ֆէրպ.
4 —	10 40	4 30 Ֆէրպօթ	10 40
4 30	11 — Ֆէրպ.	4 30	11 30 Ֆէրպ.
4 45 Ֆէրպօթ	11 10	5 15 Վոսփ.	11 20
5 15	11 45	5 30	11 50
6 —	12 5	6 15 Ֆէրպօթ	12 10

*Այս երթեւեկութիւն ուրբաթ, շաբաթ եւ տօն օրերը տեղի չպիտի ունենայ։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

1 30 Հարէմէն Սալաճագ (բացի Ուր.է)
4 — » » բացի ուր.է)
10 40 » » (բացի ուր. կիր. օրերէ)
11 25 » » [ուր. կիր. ժ. 10.45ին
1 — Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ [բացի կիր.է]
3 30 » » » [բացի Ուր.է]
10 10 » » անտի Սալաճագ [բացի ուր. կիր. օրերէ
11 10 » » » Սալաճագ [կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին]։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ

ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՓԱՐՋ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
9 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
4 — Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 35 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Սիրքէճիէն Գպթ. Իւսկիւտար

Ծան.—Օդը միգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։

Արտօնատէր Ս. ՅԱՐՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ